Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis
(First Lithuanian Workers' Daily)
Išeina Kasdien, Apart Sekmadienių

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retėžius, o Išlaimėsite Pasaulį!

No. 225 | Telephone STagg 2-3878 | Brooklyn, N. Y., Pirmadienis, Rugsėjo (Sept.) 23, 1935 | Pavienio Numerio Kaina 3c. | Metai XXV, Dienraščio XVII

Vaitkus Nusileido Airijoje

KRISLAI

C. Biuras ir Skloka. Sportas ir Karas. Vajų Planai. Skaitykite "Šviesoj." "Apgavo" Klaipėdiečius?

Rašo S. BROOKLYNIETIS

Brooklyne, N. Y., taip pat grupė darbininkų iš opozicijos sako: Lietuvių komunistų Centro Biuras turi vėl pakviest opoziciją vienybėn pagrindais Komunistų Internacionalo paskutinio kongreso tarimų.

Biuras, suprantama, darys viską, kas tik galima, idant sugrąžint į vieningą revoliucinį lietuvių darbininkų judėjimą visus buvusius jo narius.

Bet eiliniai opozicionieriai ir vietiniai jų vadai turi spustelėt į savo centrą. Čia, draugai, neužteks tik geros valios iš jūsų pusės: jūs turėsite parodyt ir stiprią valią, idant prilenkt savo centro vadus prie vienybės po Kominterno ir jo Partijos vėliava.

Šį pirmadienį,—sako "N. Y. Americano" filosofas Brisbane, —Amerika užmirš, kad Europai gresia karo pavojus.

Kodel?

Todel kad, girdi, "visi" amerikonai mąstys tik apie J. Louiso-M, Baero kumštynes, kurios bus antradienį New Yorke.

Tai ir yra kapitalistinio sporto svarbusis tikslas, — atitraukt darbo minias nuo mąstymo apie tikrai svarbius dalykus, nukreipt jų mintį šalin nuo klasinių savo reikalų bei kovos už juos.

Tik, žinoma, ir šį pirmadienį ne visi bus apsvaigę sapaliojimais apie tai, katras kumštininkas išloš. Juk šimtai tūkstančių amerikiečių jau priklauso Lygai Kovos prieš Karą ir Fašizmą.

Draugai iš kolonijų, praneškite "Laisvei," kas pas jus daroma rudens vajų reikalais.

Planų ir darbų parodymas judina ir labiau atsilikusias kolonijas darban.

Bent trumpai susipažinkite su Japonijos geografija, istorija, Japonų imperialistų planais, jų bizniu, darbininkų judėjimu ir Japonijos Komunistų Partija—skaitykite drg. D. M. Šolomsko straipsnį apie Japoniją naujame "Šviesos" numeryje.

Del Kaune įvykusio lietuvių kongreso dar tebeina ginčai įvairių partijų spaudoj.

Verta perskaityti drg. F. Abeko straipsnį paskutiniame "Šviesos" numeryje, "Tariamas Pasaulio Lietuvių Kongresas." Tai kongreso istorija suglaustoj formoj.

Iš drg. A. Bimbos straipsnio šiame "Šviesos" numeryje panaujinkite, draugai, pažintį su Fr. Engelsu, tuo didžiu teoretiku ir vadu revoliucinio darbininkų judėjimo. Jis mirė 40 metų atgal, bet jo mokslas ir pavyzdys negali pasent.

Kaip "Naujienos" neišsisukinėjo, vis tiek turėjo pripažint, kad 800 Klaipėdos darbininkų pridavė savo pareiškimą Amerikos lietuvių darbininkų delegacijai į pasaulinį lietuvių kongresą Kaune.

Bet "Naujienos" pyksta ir zurza, kam, girdi, ta delegacija vadinosi "demokratiška." Sako, tuom ji "apgavo" klaipėdiečius.

Kaip gi čia "apgavo?" Ar ji nekovojo už demokratinių laisvių sugrąžinimą Lietuvos liaudžiai? Pačiame kongrese, kaip jau žinoma, tūlais klausimais parėmė tuos darbininkų atstovus dešėtkas kitų demokratijos norinčių delegatų.

Be to, "Naujienos" laiko klaipėdiečius ir kitus Lietuvos darbininkus, turbūt, perdaug dideliais "nežinėliais" ir perlengvai "apgaunamais."

Hitleriečiai Užmušė Žydą Futbolininką

PRAGA. — Čechoslovakų laikraštis "Telegraf" rašo, kaip naziai užmušė žydą futbolininka Ed. Baumgartnerį, 21 metų amžiaus, Ratiboroj, Augštojoj Silezijoj.

Buvo suruoštos futbolo rungtynės tarp lenkų ir vokiečių "tymų." Lenkų tyme buvo ir Baumgartner. Vos jam pasirodžius, hitlerininkai įsiuto jį akmenimis bombarduot, taip kad lošis turėjo būt sustabdytas. Bet nažiams buvo to negana, ir jie akmenimis ir pagaliais baigtinai užmušė Braumgartnerį kaipo žydą.

Mirė 2 Žymūs Sovietų Mokslininkai

MASKVA. — Mirė **Dr. M. P. Tušnov**, 56 metų amžiaus, tarptautiniai garsus tyrinėtojas naujosios medicinos srityje. Jis, be kitko, priėjo prie išvados, jog žmogus miršta ne todel, kad jo kūnas abelnai būtų nusidėvėjęs, bet todel, kad staiga nustoja veikt vienas bei kitas pamatiniai svarbus kūno organas.

KALUGA. — Nuo vėžio ligos mirė **Konstantinas Tsiolkovski,** nepaprastai pasižymėjęs kaipo orlaivių statybos inžinierius. Jis buvo 78 metų amžiaus.

Per skarlatinos ligą jis, dar kūdikiu būdamas, prarado girdėjimą. Nežiūrint tos kliūties, jis pasiekė tokio mokslingumo, kad pasidarė žinomas visam technikos pasaulyj. Jis jau 1885 m., tai yra keliais metais pirm vokiečių Zeppelino, išdirbo planus dirižabliams (baliūniniams orlaiviams) statyt. Bet carų valdžia nedavė jam galimybės pritaikyt savo gabumus praktikoj. Tik Sovietų tvarka atidarė plačią dirvą kūrybiniams Tsiolkovskio darbams, suteikdama jam ir augštą už tai pagarbą. Jis buvo apdovanotas Raudonosios Darbo Vėliavos Ordenu, apart kitų garbės ženklų.

Ethiopija Neduos Italijai Pirmenybių Išnaudot Šalį

ADDIS ABABA. — Ethiopijos imperatorius Haile Selassie viešai pareiškė, kad jis priima Tautų Lygos penkių valstybių atstovų komisijos pasiūlymą delei išvengimo karo su Italija, apart vieno punkto, kuriame komisija žada Italijai pirmenybę išnaudojime Ethiopijos gamtinių turtų. Selassie sako, kad jis nieko veltui neduos Italijai, nepaisant gręsiančio karo.

Italija Atmeta Lygos Komisijos Pasiūlymą, Bet dar Žada Derėtis

Mussolini Rengiasi Perkirst Anglijos Karo Laivyną per Pusę, jei Įvyktų Susikirtimas su Anglais del Ethiopijos.

ROMA. — Mussolinio valdžia mandagiais žodžiais atmetė pasiūlymą, kurį Italijai padarė Tautų Lygos paskirta penkių valstybių komisija delei taikos su Ethiopija. Italija sako, kad ta komisija neima domėn "pamatinių Italijos teisių ir reikalų" Ethiopijoj, ir faktinai nieko nežada Italijos naudai.

Lygos komisija, kaip jau pirmiau minėta, patiekė planą, pagal kurį Tatųu Lyga per savo narius bendrai kontroliuotų, arba "tvarkytų" Ethiopijos vidujinius reikalus, kaip kad finansus, armiją ir kitką, ir "padėtų išvystyt" tos šalies gamtos turtus.

Atmesdama minimą pasiūlymą, tačiaus, Italijos valdžia neatsisako nuo tolesnių derybų, jeigu Tautų Lyga pasiūlys naudingesnį Italijai planą. Bet daugelis diplomatų supranta, kad Italija tokiomis derybomis stengiasi laimėti tik daugiau laiko, o tuo tarpu kaip galint daugiau prisivežt karo reikmenų iš užsienių.

Numatoma, kad Italija galės pradėt karą prieš Ethiopiją tarp šio mėnesio 29 d. ir spalių mėn. 15 d.

LONDON.—Italija pareikalavo, kad Anglija ištrauktų savo karo laivyną iš Viduržemių jūros. Anglija atsisakė patenkint tą reikalavimą, kol galutinai nebus užtikrinta taika.

ROMA. — Italijos sala Pantellaria, 15 mylių nuo Afrikos pakraščio ir 70 mylių nuo Sicilijos, yra galutinai priruošta karui. Viduržemių jūros siaurumos iš abiejų Pantellarijos pusių yra taip užtaisytos geležiniais tinklais ir povandeninėmis bombomis bei minomis, kad, sakoma, pro čia visiškai negalėtų praplaukt Anglijos laivai. Ištikus karui su Anglija, girdi, tuo būdu Italija galėtų pusiau perkirst Anglų karo laivyną.

LONDON. — Pranešama, kad Anglija patraukė savo pusėn Ispaniją prieš Italiją. Ispanija daro savo armijos, laivyno ir orlaivyno manevrus.

Atėio žinių, kad Italija perkalbėjo Lenkiją laikytis nuošaliai (neutraliai), jeigu prasidėtų kariški Tautų Lygos bei Anglijos žingsniai prieš Italiją.

Gręsia 400,000 Anglakasių Streikas

WASHINGTON. — Sekmadienį dar tęsėsi derybos tarp Jungtinės Mainierių Unijos vadų ir anglies kompanijų. Kompanijos vis nesutiko pridėt minkštųjų angliakasyklų darbininkam algos po 10 centų nuo tono arba po 50 centų dienai. Unijos prezidentas Lewis pareiškė, kad jei kompanijos nepadarys nusileidimo, tai šį pirmadienį bus streikan iššaukta 400,000 minkštųjų angliaksyklų darbininkų. Jis atsiliepė ir į prezidentą Rooseveltą "užtarti" mainierius. — Šiuos žodžius berašant sekmadienį, dar nebuvo žinios, ar streikas paskelbtas ar ne.

Ir Vėl Nubaudė "Dos Vort"

Kauno komendantas "Dos Vort" atsak. red. R. Akermaną už įdėjimą tendencingų žinių apie Lietuvos ekonominį gyvenimą nubaudė 250 lt. arba 2 sav. kalėjimo.

Chinija Bijosi Naujo Japonijos Užpuolimo

SHANGHAI. — Chinijos valdžia išreiškia baimę, kad jeigu kils karas Europoj, tai Japonija dar labiau pasidrąsins užpulti ir grobti Chinijos plotus.

Traukinio-Automobilio Nelaimėj Žuvo 4

HILLSBORO, Ill. — Bevažiuojant Dammannienei automobiliu skersai gelžkelio, ant jos mašinos užbėgo Chicago and Eastern Illinois traukinys, kurio garvežis su septyniais vagonais delto iššoko iš rėlių, užmušant automobilistę ir tris traukinio darbininkus. Šeši kiti žmonės rimtai sužeisti. Sykiu buvo užmušta bei nepagydomai sužeista 14 "reisinių" (lenktyniškų) arklių, taip kad visi jie turėjo būt sunaikinti.

Vengrijoj Prasidėjo Maras iš Bado

BUDAPEST. — Pereitos vasaros sausra sunaikino daugybę javų Vengrijos valstiečių laukuose; kai kur nebuvo nei lašo lietaus per tris mėnesius.

Dabar tarp badaujančių kaimiečių pradeda siausti tifo maras ir kraujaligė.

Sandėliuose fašistų valdžios ir dvarininkų yra dar net perviršis kviečių, bet tie kviečiai pardavinėjami Italijai, Austrijai ir Šveicarijai, nežiūrint masinio bado pačioj Vengrijoj.

Pašalpų Valdininkai Suvogė $200,000

CATLESBURGE, Kentucky valstijoj, federalis teismas atrado kaltais 17 valdininkų, kurie suvogė $200,000 iš $381,000 pinigų, skiriamų bedarbiams šelpti.

Detroitiečiai Žada "D. Workeriui" $500

DETROITO, Mich., draugai pasižada sukelti $500 "Daily Workerio" finansavimui iki lapkričio 1 d.

Į $60,000 "Daily Workerio" fondą iki šiol įplaukė $18,000.

Lietuvių darbininkų organizacijos taipgi privalo pasmarkint "D. W." finansavimo kampaniją.

Italija Iš Amerikos Gauna Karo Pabūklų

NEW YORK. — North River num. 59 prieplaukos sandėlyj yra sukrauta 21 Wright lėktuvų inžinas išgabenimui į Italiją karui prieš Ethiopiją. Tuos inžinus išveš Italijos garlaivis "Rex." Tai galingiausi lėktuvų inžinai.

Amerikos lėktuvų kompanijos jau senai siunčia Italijai tokius karo pabūklus. O pasiskelbus "bešališka" Roosevelto valdžia vis dar nieko nedaro sustabdyt Mussolinio ginklavimą iš Ame-

Extra!

BERLYNAS. — Hitlerio užsienių reikalų ministerijos atstovas rugs. 21 d. pareiškė, kad valdžia nebus atsakominga, ką Klaipėdai padarys Rytų Prūsai," jeigu bus varžoma Klaipėdos seimelio rinkimai. Tai yra grasinimas per neoficialį karą užgrobt Klaipėdą nuo Lietuvos.

Lėktuvas Pataikė į Medį ir Tapo Rimtai Sužalotas; Pats Vaitkus Nesužeistas

Jis Sako, kad Blogas, Audringas Oras Visu Keliu Taip Jį Nuvargino, kad Buvo Priverstas Nusileisti

Radio žiniomis, leitenantas F. Vaitkus su lėktuvu "Lituanica II". nusileido Mayo apskrityj, Airijoj, 6 val. sekmadienio ryta. Lėktuvas pataikė į medį ir liko rimtai apdaužytas; nežinia, ar galima bus jį pataisyt. Bet Vaitkus nesužeistas.

Jis sako, kad visu keliu oras buvęs blogas bei audringas. Tokia kelionė Vaitkų taip nuvargino, kad jis nebegalėjęs toliau tęsti.

Vaitkui nusileidus, vienas airys valstietis nusivedė jį pas save ir davė jam kavos. Paskui Vaitkus buvo nuvežtas į viešbutį. Sako negalįs miegoti, labai suirę nervai.

Dabar Vaitkus nežino, kas daryt, ar važiuot į Kauną, ar grįžt atgal Amerikon.

NEW YORK.—Pereitą šeštadienį, 6:45 val. ryto, leitenantas Feliksas Vaitkus su lėktuvu "Lituanica II" pakilo iš Floyd Bennett Field'o Brooklyne, skristi į Lietuvą. Jis išreiškė pasitikėjimą per 28 valandas nulėkt 4,500 mylių be apsistojimo į Kauną. Sakė, tai būtų sykiu rekordas tolio ir greičio skridime vieno lakūno.

Vaitkaus lėktuvas yra Lockheed-Vega rūšies. Jis pasiėmė 700 gorčių gasolino ir užtenkamai maisto ir vandens. Jį išlydėt atvyko Lietuvos konsulas Daudžvardis ir susirinko apie 100 žmonių.

Dr. James Kimball iš oro valdiško biuro pripažino orą tinkamu skridimui.

Lėkimas

Šeštadienį, 4:58 val. vakare, buvo nuklausyta, kad Vaitkaus lėktuvas skrido virš Newfoundlando salos. Per ūkanotą orą, tačiaus, negalima buvo matyt lėktuvo.

Jungtinių Valstijų oro biuro žinovas Dr. Kimball sakė, kad Vaitkui dažnai teks skrist per lietų ir debesius, bet tikros audros jo kelyje nebūsią.

Airijos radio stotis Athlone specialiai tarnavo skridimui, duodama nurodymus apie orą Anglijos salose, per Šiaurės jūrą ir palei Vokietijos pakraštį į Klaipėdą ir Kauną.

Iš pradžių lėktuvas darė po 135 mylias per valandą, paskui, sumažėjus gasolinui ir palengvėjus "naštai," lėkė jau 160 mylių greitumu.

Vaitkus vežė 1,000 specialių laiškų į Lietuvą.

Lėktuvas buvo įrengtas visais naujoviškais saugumo įtaisais.

Iš Vaitkaus Gyvenimo

Feliksas Vaitkus gimė Chicagoj 28 metai atgal. Išėjęs vidurinę mokyklą, jis 4 metus lankė Chicagos Univertsitetą. Jo neužbaigė, sakoma, tik del vieno nebaigto kurse dalyko. 1929 m. jis įstojo į Amerikos armijos inžinierių korpusą, o paskui persikėlė į karinių orlaivininkų korpusą.

Užbaigęs lavinimąsi, Vaitkus gavo antro leitenanto laipsnį ir tarnavo pirmame "vijimosi" lakūnų būryje Selfridge Fielde, Mich. 1933 m. buvo jam duota pirmo leitenanto laipsnis. Jis tada išėjo iš armijos lakūnų tarnybos ir atsidarė skridimo mokyklą Kohler'yj, Wisconsine. Virš metai atgal Vaitkus apsivedė su Martha Brotz, dukteria Kohler kompanijos vyriausio tyrinėjimų inžinieriaus.

Jo tėvas Antanas ir motina Marė gyvena Milwaukeej, Wis. Tėvas turi "plumberio" šapą.

Kaipo asmeniui, "Laisvė" linkėjo Vaitkui laimingai pasiekti Kauną ir už tai gauti jam žadėtą dovaną "Lituanica II." Mes niekad nebuvome priešingi pačiam žygiui, o tik "Naujienų," kaipo skridimo rengėjų, politiniam ir piniginiam bizniui ir jo pasėkoms. Tos gi pasėkos—tai stiprinimas **fašistinio** patriotizmo ir Smetonos diktatūros.

25 Užsimušė Nuvirsdami Nuo Kopėčių

ALBANY. — New Yorko valstijoj rugpjūčio mėnesį 25 darbininkai užsimušė belaipiodami kopėčiomis laike darbo įvairiose įmonėse. Jie, žinoma, laipiojo ne kad norėjo, bet kad turėjo; o daugelis kopėčių bei laiptų dirbtuvėse yra nesaugiai įtaisyta.

Kaunas. — "Lietuvos Žinios" paduoda, kad Sovietų Sąjungoj dabartiniu laiku lanko mokyklas 25 milionai mokinių ir studentų.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY
The Laisvė Inc.
every day, except Sunday
80 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, NEW YORK

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$5.50
Brooklyn, N. Y., per year	$7.50
Foreign countries, per year	$7.50
Canada and Brazil, per year	$5.50
United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., six months	$4.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

Charles Krumbeino Dalykas

New Yorko "Post," liberalų dienraštis (už rugs. 20 d.) rašo:

Palyginkit šituos du dalykus:

Robert Green, besivadinąs Thomas Walkeriu, naudojo netikrą pasą, kadangi jis buvo pabėgęs iš kalėjimo prasikaltėlis, kurio norėjo Colorado valstija užbaigimui ten bausmės už klastas (Green-Walker tai yra tas nenaudėlis-melagis, kuris rašė visokias kvailybes Hearsto spaudai apie "badą" Sovietų Sąjungoj. Jį labai, kaip žinome, naudojo lietuvių kunigų "Darbininkas" So. Bostone. —"*Laisvės*" *Red.*)

Charles Krumbein naudojo netikrą pasą apsilankydamas Chinijoje, kad tuo būdu apsaugojus savo gyvybę nuo Kuomintango diktatūros.

Bet Robert Green, besivadinąs Thomu Walkeriu, rašė apie taip vadinamus Sovietų žiaurumus Hearsto spaudai. Jis buvo paliuosuotas (gavo "suspended sentence"). Gi Krumbein, kuris yra Komunistų Partijos distrikto organizatorium, tapo nusmerktas 18-kai mėnesių federalin kalėjiman ir po to keturiems metams policijos priežiūrai.

Skirtumas tarpe tų nuteisimų tokis didelis, kad senatoriai La Follette ir Wheeler, kongreso narė Caroline O'Day ir kongresmanai Marcantonio ir Maverick yra tarpe tų, kurie padavė peticiją prezidentui Rooseveltui del dovanojimo Krumbeinui bausmės. Jis jau išsėdėjo kalėjime septynis mėnesius.

Tai tiesa! Komunistai visuomet skelbė, kad kapitalistiniuose teismuos darbininkas (ypačiai kovingas darbininkas) tiesos negali tikėtis rasti. Jie palaikomi tam, idant slopinti revoliucinį darbininkų judėjimą; žinoma, pirmiausiai tuos, kurie stovi priešakyje to judėjimo.

Socialistų lyderis Thomas taipgi parašė laišką prezidentui Rooseveltui, prašydamas Krumbeinui laisvės ir pažymėdamas, kad jis nusmerktas del buvimo revoliucionierium, o ne del techniškų dalykų pasporto reikalais.

Akiregyj šitų faktų, federalė susimylėjimo taryba atmetė Krumbeino reikalavimą paliuosuoti jį iš kalėjimo; atmetė, neveizint tūkstančių asmenų reikalavimų d. Krumbeiną paliuosuoti.

Darbininkų organizacijos privalo pastiprinti savo reikalavimus paliuosuoti vieną iš pasišventusiųjų savo vadų ir veikėjų!

Dr. Berthold Jacob Paleistas

Savu laiku buvo rašyta, kaip Vokietijos naziai pagrobė iš pasienio (Šveicarijos teritorijos) dr. Berthold Jacob, antifašistą laikraštininką, kuris buvo iškėlęs aikštėn visą eilę nazių šunysčių. Jacob buvo pagrobtas ir reikalautas pasakyti, iš kur jis gavo žinias apie nazius; nazių šnipai reikalavo išduoti tuos Vokietijos valdininkus, kurie jam suteikdavo žinių.

Delei to kilo skandalas. Šveicarijos valdžia, remiama šitam atsitikime visų anti-fašistinių elementų, reikalavo sugrąžinti Jacob. Buvo paskirta tarptautinė komisija, kuri tyrė ir sprendė, kaip ištikrųjų dalykai buvo. Komisija, pagaliaus, surado, kad Vokietijos Gestapo (žvalgyba) buvo kalta, kad ji pasigrobė šį žmogų iš Šveicarijos teritorijos.

Na, ir komisijos nutarimu, Vokietijos viešpačiai sugrąžino daktarą Jacob Šveicarijai. Tai didelis anti-fašistinių žmonių laimėjimas. Tai smūgis bestijiškam nazizmui.

Dabar griežčiau reikalaukim išlaisvinimo draugo Thaelmanno ir visų kitų anti-fašistinių kalinių, laikomų nazių kalėjimuose!

"Nei Vieno Rimto Ūkininko..."

Kauno fašistų valdžios oficiozas rašo, kad Suvalkijoj Smetonos žvalgyba "už neramumų kėlimą" suareštavo 120 asmenų, kurių tarpe "nė vieno rimto ūkininko nebuvo."

Kitais žodžiais, Smetonos žinių agentūra ir spauda bando įkalbėti svietui, būk Suvalkijoje nebuvę valstiečių streikų, o jeigu buvo, tai juos surengė "nerimti ūkininkai."

Šitokiais melais Smetonos spauda tegali apgauti nebent tiktai labai tamsius žmones, kurie neturi mažiausios nuovokos apie esamą valstiečių padėtį Lietuvoj ir, apskritai, apie tai, kaip streikai prasideda.

Akyva tai, kad tūli laikraščiai tą Smetonos melą jau ima už "gryną pinigą." Tokių tarpe yra ir Tysliavos redaguojama "Vienybė."

Latvijos fašistų laikraštis, "Latvijas Kareivis," rašydamas apie Lietuvos valstiečių streiką, pareiškia, kad kilusieji "neramumai" yra "perdidelių laisvių pasėka..." Girdi, streikas įvyko "tose vietose, kur yra mažiau policistų..." Latvijos fašistai netiesioginiai "kaltina" Smetoną, kodel jis suteikęs tokias "plačias laisves" Lietuvos darbo žmonėms.

Smetonos "Aidas" (už rugs. 4 d.), tarytum padrąsintas Latvijos fašistų spaudos, talpina straipsnį, kuriame nurodo: "Ramūs kaimo gyventojai šiandien prašo valdžią apsaugot juos nuo banditų, sukėlusių riaušes Suvalkijoje. Šie gyventojai gali būti tikri, kad kaimas bus apvalytas nuo drumzlių, keliančių suirutę ir tuo sudarančių pavojų mūsų krašto saugumui..."

Tūkstančiai valstiečių, pakėlusių savo protestą prieš neišpasakytai sunkias gyvenimo sąlygas, sulyg Smetonos organu, yra banditai! Kaip tuomet pavadinti patį Smetoną ir jo kruvinąjį režimą?!

Jau Atsakyta

Antru kartu Grigaitis klausia, kada Komunistų Internacionalas pasisakys už Ethiopiją, prieš Italijos žygius Afrikoje? "Vilnis" jam atsako:

Socialistų Internacionalas jau pasisakęs už Ethiopiją, sako "Naujienos" ir klausia, kada Komunistų Internacionalas pasisakys?

Tai naivus "argumentas." Tai paikas nudavimas nežinojimo, kad Komunistų Internacionalas jau senai už gynimą Ethiopijos. Juk Komunistų Partijos rengia demonstracijas, kelia protestus prieš Italijos imperializmą, organizuoja bendrą frontą.

Ar reikia geresnio pasisakymo?

Ir pačioj Italijoj Komunistų Partijos iniciatyva sudaroma liaudies frontas prieš karą ir fašizmą, o tai sykiu ir prieš Italijos karo žygius Afrikoj. Į tą frontą stoja ir respublikinė partija.

O Komunistų Partijos juk neitų priešingai Komunistų Internacionalui. Internacionalas juk yra Tarptautinė Komunistų Partija.

Draugai Prašo Informacijų Vajaus ir Jubilėjaus Reikalu

Tai gražus dalykas, kad į laiką rūpinamasi taip svarbiais mūsų įstaigos reikalais

Rašo P. Buknys

Visiem dienraščio skaitytojam pasiuntėme prašymą darbuotis gavimu naujų skaitytojų, prisirengimui minėt "Laisvės" 25-kerių metų Jubilėjų su daugiausia skaitytojų negu bent kada "Laisvės" gyvavimo laiku. Aplaikęs mūsų prašymą, drg. Žemaitis iš Shenandoah, Pa. rašo sekamai:

"Brangus drauge:—Aplaikiau jūsų laiškelį, kortelių ir kvitų užrašinėjimui prenumeratų sekančiu vajum. Taipgi drauge raginat gaut "Laisvės" Bendrovei dalininkų ir platint "Laisvės" Jubilėjinius certifikatus. Šėrų kaina, regisi, $10.00, o kokia kaina bus išduodami certifikatai, tai laiške neminite. Prašau apie tai man greit pranešt.

Mes rengiamės prie vajaus, ALDLD 17-tos kuopos susirinkime nutarėme šaukt platų mitingą, kur gausime daugiau iniciatyvos, kuriąja vaduodamiesi darysime planus gavimui kuo daugiausia naujų skaitytojų šiuom vajum.

Taipgi paminėkite, drauge, koks bus knygos vardas, kurią duosite kaipo dovaną skaitytojams už metines prenumeratas.

Draugiškai, **A. Žemaitis**".

Taip, drauge! "Laisvės" Bendrovės šėrų kaina yra $10.00. O knygos vardas yra **Martos Vilkienės Divorsas.** Gi Jubilėjiniam certifikatam kainos nėsame nustatę. Žinoma, žemiau $1.00 tai nebus galima išduot certifikato, o augščiau, tai draugai patys skirs sulig savo išgalės ir sulig įvertinimu palaikymo darbininkiško dienraščio. Pavyzdžiu, draugas **J. Stasiukaitis** iš Cliffside, N. J., pareiškė sekamai: **"Dvidešimt metų kaip skaitau "Laisvę", tai kaip Jubilėjiniai Certifikatai bus gatavi, išrašykite man vieną už $20.00."**

Aiškus dalykas, jog bus ir daugiau draugų, kurie kalbės tokiu pat tonu, kaip draugas Stasiukaitis. O dar kiti sveikins 25-kių metų Jubilėjų su $25, taip kaip padarė LDS 3-čias Apskritys. Bet, didelė dalis draugų, gausiai rėmusių dienraštį materialiai, yra sunkiai suspausti bedarbės. Tokie draugai augščiau dolerio vargiai išgalės apdovanoti dienraštį, sulaukusį sidabrinio Jubilėjaus.

Jubilėjiniai certifikatai visi bus išduoti tiesiai iš "Laisvės" raštinės ir su "Laisvės" bendrovės antspauda. Ir jie bus išduoti tik tada, kaip aplaikysime Jubilėjinę dovaną bei auką.

Jubilėjaus Knyga

Turėsime užvedę specialę knygą, kur bus surašyta vardai, antrašai ir kiek suteikė dovanos sveikinantieji Jubilėjų. Todel prašome draugų, siunčiant sveikinimus, aiškiai priduoti "L." administracijai vardus ir antrašus sveikinančiųjų. Ta knyga visados bus "Laisvės" arkyvuose, kaipo svarbus dokumentas. Ji bus naudinga tiems, kurie iš mūs turės progos ruošti "Laisvei" penkiasdešimts metų jubilėjų, o gal dar ir tolimesniems jubilėjams.

Reikia dėt didelės svarbos, kalbint visus darbininkiško judėjimo pritarėjus įsigyti tą darbininkiškos spaudos rėmėjo garbės ženklą. Taip pat dėkime pastangų, kad kuo plačiausia pasiekt draugijas, kliubus ir įvairias organizacijas, prašant ir jas sveikinti dienraštį Jubilėjum ir įsigyti Jubilėjinį certifikatą, dienraščio rėmėjo garbės ženklą.

Dar pora laiškelių:

"Draugai Laisviečiai: Atsiprašau, kad negalėjau į laiką atsinaujinti "Laisvės" prenumeratos, nes esu bedarbių eilėse. Jau penkti metai, kaip supuvus kapitalistinė sistema mane kankina ir dar galo nesimato. Bet, nežiūrint į praeitus ir ateinančius sunkumus, gavęs progą užsidirbti keletą dolerių pas savo draugą, pirmučiausia skiriu $6. "Laisvei".

Tai bus $5.50 už "Laisvės" prenumeratos atnaujinimą, o 50c. lai eina į preso išmokėjimui fondą. Labai gailiuosi, kad neišgaliu daugiau aukoti savo dienraščiui, kuris rodo darbininkų klasei kelią, kuriuom sparčiai maršuodami išsiliuosuosim iš supuvusios kapitalistinės sistemos.

Lai gyvuoja ir platinasi darbininkų dienraštis 'Laisvė'! Draugiškai, **A. Vitkus,** Baltimore, Md."

"Draugai: Šis, $6 vertės 'money-orderis' yra už 'Laisvės' prenumeratą $5.50, čieliem metam, o 50c tegul bus nors dalinai padengimui lėšų už tuos, kurie negali užsimokėti, o laikraštį jiems siuntinėjate. Pastebėjau, kad mano prenumerata jau senai yra užsibaigusi. tad tariu ačiu, kad nesulaikėte. Draugiškai, *J. Ginaitis,* Detroit, Mich."

Savaitė atgal, vėlokai vakare užeina į "L." raštinę drg. M. Klimas su dukteria, iš Richmond Hill, N. Y. Pasisveikinus, išsiėmė iš kišeniaus drg. Ramanausko, iš Philadelphijos laišką, kur nurodyta, jog d. M. Klimas laimėjo Philadelphijos piknike 9-tą dovaną $10 ir prašo atsiteisti.

Nepaprastu griežtumu reikalauja atmokėti jam laimikį. Sakau pasiųsime jums čekį. "*Nenoriu čekio, tuojau duok man pinigus.*" O Kei,— sakau ir einu prie kasos. "Kad sutinki atmokėti, tai palauk"—sako d. Klimas. "Bus draugiškiau pasidalinus sekamai: siuntinėkite man 'Laisvę' vienus metus, tai bus $5.50, Liet. politkaliniam $1, o daugiau..."

—Nepamirškite 'Vilnies' kalendoriaus. Nuo Brooklyno rengiame pasveikinimą, —pridūriau.

"Gerą dalyką priminei!.. $1 'Vilniai' ir $2.50 automato išmokėjimui."

J. Levanavičius iš Scranton, Pa., užsiprenumeravo "Laisvę" ir aukojo 50c presui.

Preso išmokėjimui dovanėlės sumenkėjo. O išmokėjimas preso reguliariai turi būt atliekamas po $70.00 į mėnesį.

Šiuom kartu aukų gavome $4.00; iš anksčiau turėjome $1,374.31; viso aukų esame gavę $1,378.31. Skolos dar turime $621.61.

SKAITYK LAISVE
IR KITIEMS UŽRAŠYK

DARBININKŲ SVEIKATA

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
371 Lake Street Newark, N. J.
Telephone: Humboldt 2-7964

Gerklės Sloga, Nervai, Apsilpimas

Drauge gydytojau, atsakykite ir man per mūsų "Laisvę." Esu moteris 30 metų, 5 pėdų ir 7 colių, 120 svarų. Jau 4 metai, kaip vedusi, turiu vieną vaiką 3 metų amžiaus.

Jau trys metai, kaip man skauda gerklę, ir jaučiu sunkumą ant krūtinės. Kosėt nekosiu, tik sustoja gerklėj tokios gleivos. Kaip atsikrankščiu, tai išeina kokie pilki šmotai košelienos.

Ir man nakties metu užeina taip, kad nutirpsta visas kūnas, ir pasidaro baisus ūžimas galvoj. Kaip per sapną matau, lyg elektros sriovė mane pagavo, bet negaliu pasijudint nei kojų nei rankų, nei išrėkt negaliu,—ir matau, kad jau mirštu. Bet pasistengiu pakrutint pirštus—ir viskas nueina. O potam nejaučiu jokio skausmo, tik labai esu išsigandus ir širdis labai plaka. Ir aš tada bijau užmigt, kad ir vėl nepasikartotų.

Ir dienos metu man užeina: kas tai pradeda kutenti—ir reikalauja judėsių, tai aš dažnai turiu judėti. Kas tai gali būti? Ar tai širdis nustoja plakti? Ar tai kraujas nustoja veikęs? Ar aš galiu numirti tokiuo atveju? Ir nuo ko taip daros? Ar galima išsigydyt?

Iš pat mažystės nesirgau jokia liga. Valgau gerai, viduriai dirba gerai, tik jaučiuos silpna.

Atsakymas.

Jūs, Drauge, turite trijų metų vaiką, ir trys metai, kaip Jums taip užeidinėja. Kad tiktai tat neturėtų ryšių su **gimdymu,** kūdikio žindymu, nuovargiu, nedamiegojimu — **organizmo išsėmimu.** Labai dažnai panašai atseina po gimdymų. Matot, kol moters organizmas pilnai atsigauna ir atsipildo po "palago," išeina apie penketą metų, jei moteris gyvena paliūdžioj, turi gero maisto, poilsio, oro ir tt. **Gerklės sloga** gali būti tik vienas pažymių bendro apsilpimo ir išsėmimo visame organizme.

Tie naktiniai slogučiai, aptirpimai, baimė ir gi tik ženklina, kad kūnui daug ko trūksta, mitimo žvilgsniu, gal ypač **vitaminų, mineralų,** šarmų. Širdis nenustoja plakti, bet ir ji audringai tuomet veikia, del tų pačių pamatinių trūkumų. Kraujas ir gi, žinoma, cirkuliuoja, vaikšto, bet jis negali tinkamai maitinti svarbių centrų—smegenų, liaukų, organų, tai jie kartais ima ir sustreikuoja, ypač smegenys, tai taip ir pasidaro **slogutis.** Dažniausia taip esti, aukštielninkam gulint, kada pilni viduriai slėgia **aortą ir didžiąsias** nuo širdies gyslas. Tada įvyksta susitrukdymų kraujo apytakoj,—ir tatai prisideda prie tų slogučių susidarymo.

Nebijokite, Drauge, nenumirsite laike tokių priepuolių. Išsigydyt bus galima. Gerai, kad Jūsų viduriai veikia. Tai ir valgykite **visokių gamtinių, gyvų,** nesudarkytų valgių, taip kaip jie auga gamtoje, be didelio virinimo, kepinimo. Daugiau visokių žalių, nevirtų daržovių, vaisių, taip gi, žinoma, reikia ir pieniškų, kiaušinių žuvų, šviežios mėsos, ypač kepenų.

Kad užtikrinti **vitaminų** išteklių, tai, šalip gero, paprasto maišto, vartokite da ir dapildomojo maisto, kaip žuvų aliejaus, mielių, pieno kalkių, iodo. Mielių geriau imkite džiovintų — **Brewers yeast tablets,** po kokias 6-7 tabletes prieš valgymą, tai bent po 20 ir daugiau tablečių kas diena, ilgą laiką. **Cod liver oil,** po šaukštą kas diena. Galima ir po daugiau. **Calcium lactate, 10 grs., 100 tablets,** po vieną arba ir po dvi tableti, su vandeniu, po valgio. Visa tai vartokite ištisais mėnesiais. Čia, mat, negi kokie nuodai, ne vaistas, bet savo rūšies maistas. **Iodo tinktūros** po lašą kas pora dienų, visą gyvenimą.

Gulėkite vely ant šono ir aukščiau ką po galva pasidėkite. Ir dieną pogulio pagulėkite, snusterėkite. Eikite pasivaikščioti, ant saulės pabūkite.

Lietuvos Komunistų Kareivių Atsišaukimas į Kitus Karevius

Draugai Kareiviai!

Užnemunės ir Kauno apylinkių valstiečiai, kaip draugai žinot, streikuoja, neveža parduot ūkio produktų, reikalaudami pakelt ūkio produktams kainas, sumažint mokesčius, panaikint varžytines ir t.t. Fašistų valdžia griebiasi prieš streikuojančius valstiečius žiauriausių priemonių —pasiuntė gaują policijos, kuri šaudo valstiečius, vaiko ašarinėmis bombomis, masiniai grūdžia į kalėjimus ir t.t. Jau daug valstiečių užmušta. Dar daugiau yra sužeistų. Bet streikas kasdien plečias.

Draugai kareiviai! Mes neturim žiūrėt pro pirštus, kai mūsų tėvus bei brolius valstiečius šaudo fašistų policija, grudžia į kalėjimus.

Valstiečių kova—yra mūsų kova. Juk už mūsų reikalus mūsų tėvai kovoj. Nestovėkim šios kovos užpakalyje — mūsų tėvai laukia mūsų paramos.

Pakelkim savo galingą protesto balsą prieš mūsų tėvų šaudymą ir areštą. Šaukim protesto mitingus. Neikim į rikiuotes.

Fašistų valdžia gal pasiųsti kareivius prieš mūsų tėvus. Mūsų vienintėlis tikslas ir pareiga tuoj areštuot karininkus, išsirinkt savo vadovybę kareivių, pereit į streikuojančių pusę ir su savo tėvais kovot už jų reikalavimus ir eit prie fašistų valdžios nuvertimo.

Draugai kareiviai. Momentas rimtas — budėkim ir ruoškimės savo uždavinius vykdyt.

Šalin streikuojančių valstiečių šaudymas ir areštai.

Šalin fašistų bado ir skurdo valdžia.

Tegyvuoja valstiečių streikas.

Tegyvuoja Sovietų Lietuva!

Kareivių Komunistų Aktyvas.

Naujos metodos naudojamos Sovietų Sąjungoj aukso kasyklose; šiuo tarpu Sovietų Sąjunga iškasa labai daug aukso.

Augame ir Klestime

Ištraukos iš d. Manuilskio pranešimo, padaryto Komunistų Internacionalo Septintajam Kongrese, apie Sovietų Sąjungos ekonominį ir kultūrinį klestėjimą.

Tarp VI ir VII Komunistinio Internacionalo kongresų įvyko didžiausias tautų gyvenime įvykis—galutina ir negrįžtama socializmo pergalė SSRS. Po didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos—tai antra stambi tarptautinio proletariato pergalė prieš pasaulio kapitalizmą, atidariusi naują epochą žmonijos istorijoj.

Stiprinant ekonominiu ir politiniu atžvilgiu tarptautinės proletarinės revoliucijos tvirtovę, socializmo pergalę SSRS atidaro naują laikotarpį mūsų šalies vystymesi, reiškia savimi naują stambiausią jėgų santikių pakeitimą tarptautinėj arenoj socializmo naudai, kapitalizmo nenaudai, naujo etapo pradžią pasaulinės proletarinės revoliucijos vystymesi. Pasiekta mūsų šalies darbininkų ir kolchozininkų pergalė po VKP (b), leninistinio CK ir mūsų didžio Stalino vadovybe ir prie aktyvaus solidarumo viso pasaulio proletariato, ji reiškia savimi Komunistinio Internacionalo, Spalio pagimdyto, jo programos, jo politikos, jo taktikos pergalę.

Šitoji Komunistinio Internacionalo pergalės reikšmė tuo labiau didi ir pamokinanti tarptautinę darbininkų klasę, kad tuo pat periodu tarptautinis darbininkų judėjimas eilėje kapitalistinių šalių (Vokietija, Austrija ir t. t.), kur vadovaujančią rolę jame lošė socialdemokratai ir reformistinės profsąjungos, susilaukė pralaimėjimo, kuris yra reformistinės politikos ir kapituliacinės socialdemokratijos taktikos pralaimėjimas, II Internacionalo pralaimėjimas.

Socializmo pergalė SSRS ryškia šviesa nušviečia du vystymosi kelius tarptautinio proletariato judėjime: Komunistinio Internacionalo kelią ir II Internacionalo kelią. Kominterno kelias atvedė per proletarinę revoliuciją prie socializmo pergalės vienam žemės šeštadalyj, prie naujo galingo sutvirtinimo tarptautinės revoliucijos pozicijų, o II Internacionalo kelias, reformizmo kelias, priveda prie darbininkų pralaimėjimo, prie fašizmo pergalės. Šitų dviejų davinių sulyginimas iššaukia, ir negali neiššaukti revoliuciją visų kapitalistinių šalių proletariato sąmonėj, iššaukia gilų pasukimą ir persigrupavimą jo eilėse.

Bet socializmo pergalės reikšmė mūsų šalyje kur kas platesnė ir gilesnė. Savo socialistiniais pasisekimais mūsų šalis pradeda privesti tautas prie judėjimo. Mūsų praeities palyginimas su mūsų dabartimi pradeda įtikinti didžiules žmonių mases į mūsų kelio teisingumą, bolševizmo ir Komunistų Internacionalo kelio teisingumą.

Ir šiandien į VII Komunistinio Internacionalo kongresą su tais pasiekimais ateina ne tiktai mūsų partija. Tai mūsų jaunoji socialistinė šalis, pastatyta Lenino-Stalino partijos valia pasaulinės proletarinės revoliucijos interesų tarnybai atsiskaito prieš viso pasaulio darbo mases apie tai, kaip ji išpildė savo tarptautinę prievolę prieš jas. Šiandien ji praneša pusantro milijardo imperializmo engiamai ir pavergtai žmonijai apie tai, kaip ji, privesta kapitalizmo prie pražūties, buvo socializmo atgimdyta.

1927-28 metais mes tik ką pabaigėm atstatyti mūsų liaudies ūkį, imperialistinio ir pilietinio karo išardytą gamybą, išplėsdami aukščiau prieškarinio lygio. Šalyje vis dar buvo penkios socialiniai-ekonominės formos, pradedant nuo pačio pirmaeilio, socialistinio, ir baigiant p a t r i a rchaliniu. Bendras socialistinio sektoriaus svoris liaudies ūkyje 1928 metais sudarė 44 nuoš. Viešpataujančiu reiškiniu kaime buvo smulkiai-prekybinis, smulkus valstiečių ūkis. Buožija kėlė galvą ir bandė grūdų prištatymo sabotažu nutraukti socialistinę statybą. Kapitalistiniai elementai šalies viduje sudarė socialinį ramstį priešingai imperialistinei aplinkumai.

Leninistinis klausimas "kas ką" visu platumu iškilo prieš partiją ir visą šalį. Reikėjo išrinkti iš dviejų vystymosi kelių: arba atsitraukimą, kuris vedė prie kapitalistinės restauracijos, arba puolimą, kuris vedė ir turėjo privesti prie socializmo pergalės.

Leninas ir Stalinas, dešimtmečių bėgyj auklėję, pastatę ir mokinę mūsų partiją, ją parengė prie to sprendžiamo p a s i rinkimo. Trumpai prieš tai partija su d. Stalinu priešakyje aršioj kovoj su Trockiu ir zinovjeviniai-trockišku bloku apgynė leninistiniai-stalinišką mokinimą apie galimą socializmo pergalę vienoj šalyj. Iš esmės partijai teko nuslopinti smulkiosios buržuazijos maištą, nenorėjusios ir bijojusios socialistinės revoliucijos vystymosi. 1928 m. pradėjo ataką prieš partiją dešinieji oportūnistai, kurių lūpomis kalbėjo buožiška stichija.

Stalino genijus, darbininkų klasės genijus vedė šalį.

Partija išrinko plataus puolimo visu frontu ant kapitalistinių elementų kelią. Tai buvo liaudies ūkio socialistinės rekonstrukcijos kelias, likvidavimo buožijos kaip klasės kelias.

Generalinė partijos linija išplėstu puolimu visu frontu rado savo konkrečią išraišką penkmenčio plane, kuriuo pirmoji proletariato diktatūros šalis dėjo pagrindus išsprendimui svarbiausio strateginio uždavinio,—pavyti ir pralenkti technikos—ekonomikos atžvilgiu pažangiąsias kapitalistines šalis.

Mūsų statyba nėjo sklandžiai, kaip tas galėjo rodytis iš tolo. Mums reikalingas buvo metalas statybai, bet jo nebuvo, reikalinga buvo statybos medžiaga, bet jos buvo apribotai; reikalinga buvo tą medžiagą ir dideles žmonių mases pervežti į naujas vietas, bet transportas duso. Mus slėgė iš seno režimo paveldėtas senas rusiškas sukliurimas, šimtmetinis nerangumas, biurokratizmas. O klasinis priešas išnaudojo kiekvieną mūsų nepritykusių jaunų kadrų neakylumą, sudarė išpūstas sąmatas, painiojo planus, palaikydavo žinodamas netinkamus projektus, gadino mašinas, ruošė padegimus, sprogdinimus, gadino brangiai kainuojantį įrengimą.

Tų metų bėgyje visos šalies muskulai ir nervai buvo įsitempę, kaip įtemptas linas. Mes gyvenome tik mūsų statybomis. Viskas buvo vienam tikslui atiduota—didžiųjų darbų plano išpildymui, kuriuos prieš save pastatė mūsų partija ir šalis; visų materialinių šalies priemonių įtempimas, mobilizuota žmogaus valia, organizuota žmogaus energija, bolševikiškas užsispyrimas ir tikslo siekimas; jis, tas tikslas, diktavo kuklų mūsų liaudies gyvenimo lygį. Mūsų geriausi žmonės—Dzeržinskis, Kuibišev as sudegė darbe, apskaičiuojant ūkį nemigo naktimis.

Nevisi galėjo išlaikyti šitą socialistinį puolimą, užtemdinantį visų laikų ir visų tautų žygius. Visi bailiai, savimeiliai, brudas, puvėsiai atpuolė kelyje, jie verkšleno, skalino, sėjo netikėjimą, pranašavo pražūtį, jie susiglaudė su pasauliniu kapitalu jo įsiutusioj neapykantoj prieš socializmo pergalę; šlykštus, pasibiaurinėti, niekšiški politiniai išsigimėliai iš zinovjeviniai-trockistinio bloko užmušė mūsų draugą, visos partijos mylimą, Bakų, Leningrado ir Chibino pergalės organizatorių S. M. Kirovą. (Visi delegatai sustoja)

1928 metais mes pradėjom tik pirmo penkmečio plano pildymą. Šiandien mes ne tiktai jį užbaigėm per 4 metus, bet ir pasekmingai vykdom antro penkmečio planą. 1928 metais pasaulinė buržuazija ir jos agentūra — reakcinė dalis tarptautinės socialdemokratijos—manė valstiečio rankomis likviduoti socializmą ir a t s t a t y t i kapitalizmą. Šiandieną s u r a m b ėjusios valstiečių rankos po darbininkų klasės vadovavimu likvidavo kapitalizmą kaime ir tuo pačiu užtikrino socializmo pergalę. 1928 metais mes buvom priversti įvesti duonos korteles. Šiandien mes panaikinom duonos korteles. Šiandien duonos problema mūsų šalyje išrišta. 1928 metais pakėlęs galvą buožė norėjo sutriuškinti socializmą. Šiandien socializmas visiškai sutriuškino buožę. 1928 metais buržuazija išskaičiavo į kapitalistinį SSRS persigimimą, į susijungimą pasaulinio kapitalo su kapitalistiniais elementais mūsų šalies viduje. Šiandien mūsų šaliai grasina ne kapitalistinis persigimimas, o kapitalistinis išsigimimas graužia pasaulį, kur dar buržuazija viešpatauja, ir šiandien pergalėjęs socializmas vis tampriau susijungia su pasauliniu darbininkų judėjimu; šiandien užėjo ne socializmo žlugimas ir kapitalizmo kilimas, kaip tvirtino baltgvardietis Trockis, o socializmo kilimas ir kapitalizmo žlugimas, kaip mūsų partija tvirtina. 1928 metais leninistinis klausimas "kas ką" nebuvo išspręstas mūsų šalies viduje. Šiandien jis išspręstas galutinai ir negrįžtamai socializmo naudai. 1928 metais mes turėjom rekonstrukcinio periodo sunkumų. Šiandien mes pabaigėm su tais sunkumais, mums lieka sunkumai, surišti su kapitalizmo liekanų prašalinimu žmonių samonėj, su klausimo išrišimu "kas ką" tarptautinėj arenoj.

Socializmo pergalė SSRS sudarė salygas tokiam materialiniam masių gerovės ir jų kultūrinio ligmenio augimui, koks nesisapnavo nei vienai kapitalistinei šaliai pasaulyj. Tiktai dabar mes galime pastatyti sau visam didume visų mūsų sumanymų ir darbų centre rūpestį apie žmogų. Žmogus—ne istorijos mėšlas, kaip tai skelbia fašizmas, žmonių masė—ne objektas fašistinio kapitalo bizūnui, išsivaizdinusio save niečišku antžmoniu. Žmogus—socializmo kurėjas, naujos visuomeniškos tvarkos tvėrėjas. Pirmą kartą istorijoj žmogus pastatytas į savo vietą.

Sudaryti sovietų šalies žmonėms pasiturintį, kultūringą, sveiką, džiaugsmingą ir laimingą gyvenimą—delei šio atkakliai dirba dabar ir visa mūsų partija ir mūsų šalis.

Mes jau šiandie turim didelius pasiekimus pamatinio materialinio ir kultūrinio darbo masių lygmenio pagerinimo dalykė.

Mūsų šalis nežino bedarbės ir jos nežinos. Darbininkų ir tarnautojų skaičius pas mus išaugo nuo 1928 metų du su viršum kartu, darbo mokesnio fondas padidėjo 5 su viršum kartų, tuo laiku kaip kapitalistinėse šalyse darbo mokesnis sumažėjo 40-50 nuoš.

Pas mus nėra kaime skurdo. Mūsų valstietis nežino agrarinio krizio.

Žymiai kyla kultūrinis darbo žmonių laipsnis.

Pradinėse ir vidurinėse SSRS mokyklose mokinasi virš 25 mln. žmonių ir užimta 600 tūkst. mokytojų. Per 6 metus moksleivių skaičius vidurinėj mokykloj padidėjo 10 kartų.

Mūsų aukštose mokslo įstaigose ir technikumuose priskaitoma dabar 1 mln. 300 tūkst. moksleivių.

O paimkite mūsų knygų, laikraščių ir žurnalų produkciją. Lenino, Stalino, stambiausio proletarinio rašytojo Maksimo Gorkio kūriniai išsiplatina dešimtyse milionų egzempliorių. Mokslo knygos išeina pas mus po 50 tūkst. egzempliorių tiražo kiekviena. Bendras visų laikraščių tiražas išaugo nuo 8,8 mln. 1928 m. iki 38,5 mln. 1934 m. Ir visgi knyga ir laikraštis — pas mus pati deficitinė šaka, nepalyginamai greičiau ir plačiau auga mūsų kultūriniai reikalavimai.

Sovietų valdžia atgimdė gyveniman ištisas tautas, baigiančias išmirti po kapitalo jungu, padėjo jom sukurti savo raštiją, atsistoti ant kojų ir įeiti pilnateisiais nariais į draugingą SSRS tautų šeimyną.

Nacionalinėse Sovietų Sąjungos respublikose ir srityse pastebimas nematytas liaudies ūkio ir kultūros kylimas, nacionalinės savo forma socialistinės savo turiniu.

Mes pakėlėm į aktingą politinį ir gamybinį gyvenimą tokį didžiulį gyventojų sluoksnį, kaip moteris. Valstybė daro visą delei to, kad plačiau atverti darbo moteriai išėjimą į visuomeniško ir gamybinio gyvenimo areną. Tuo tikslu jai palengvina rūpestį apie vaikus— ikimokyklinėmis įstaigomis pas mus apimta 4 milionai vaikų.

Bet šie visi pasiekimai, kiek bebūtų dideli, mūsų nepatenkina. Mes norime, kad mūsų darbininkas ir kolchozninkas gyventų dar geriau, kad visi iki vienam būtų pasiturinti, kad visuotina higijena, komfortas ir patogumai būtų užkariauti mūsų visiems, kad žmogus niekuomet nepailstų gyventi ir džiaugtis gyvenimu.

Rezultate socialiniai-ekonominio socializmo fundamento pastatymo atsiekta didžiulis proletarinės diktatūros valstybės sustiprinimas. Mes ir šiandien, kaip ir ant rytojaus po Spalio revoliucijos, liekame proletariato diktatūros valstybe, bet galutina ir negrįžtama socializmo pergale Sovietų Sąjungoj mes pakeliame mūsų sovietinės valstybės galią į nematytą augštumą. Mūsų šios dienos valstybė —tai valstybė pačios pastoviausios, kietos tvarkos, socialistinės tvarkos, paremtos ne karinio komunizmo ekonomika, o kylančia pergalėjusio socializmo ekonomika.

Leninas dar 1918 metais sakė, kad "Sovietai yra augščiausia demokratizmo forma, dar daugiau: socialistinio demokratizmo formos pradžia". Priimtas drg. Stalino iniciatyva istorinis VII sovietų suvažiavimo nutarimas apie įvedimą mūsų šalyje lygios, tiesios ir slaptos rinkimų teisės yra stambiausiu žingsniu tos socialistinės demokratijos įvykdymo kelyje, apie kurią kalbėjo Leninas.

Kodel mes padarėm šitą žingsnį?

Pirma, todel, kad sustiprėjo proletariato diktatūra, tuo pat laiku tolimesnis proletarinės demokratijos vystymasis savo keliu dar labiau sustiprina proletariato diktatūrą.

Antra, todėl, kad mūsų šalyje įsitvirtino vietoj privatinės gamybos priemonių nuosavybės socialistinė nuosavybė, bet tolimesnis proletarinės demokratijos išsivystymas savo keliu sustiprina masių sąmonėje visuomeniškos nuosavybės neliečiamybę, padeda nugalėti kapitalizmo liekanas ekonomikoj ir žmonių sąmonėj.

Trečia, todel, kad SSRS įvyko socialiniai pasistūmimai, palengvinanti sovietų šaliai perėjimą prie beklasinės socialistinės visuomenės.

Didžiulė žmonių masė mūsų šalyje dabar galutinai ir negrįžtamai pasuko į socializmo pusę.

Socializmo pergalė SSRS — pasaulinės reikšmės pergalė. Ji dar neprivedė prie kapitalizmo nuvertimo visam pasaulyj. Bet galingas judėjimas prie socializmo visose kapitalistinėse šalyse įgauna ir įgaus tuo didesnį platumą, juo gilesnis darosi kontrastas tarp kylančio socialistinio pasaulio su jo išplėtota proletarine demokratija ir einančio prie pražuties kapitalistinio pasaulio su jo žiauriu baltagvardietišku fašistiniu teroru. Žmonija priėjo prie tos istorinės ribos, kuomet jokia auganti reakcija nepajėgia sulaikyti liaudies masių pasukimo į socializmą. Šis didysis viso pasaulio darbo masių sąmonėje pasukimas dar pilnai ir ištisai neišsiplėtė. O juk mes gyvename tiktai pradžioje šio didžiojo žmonijos gyvenimo pasukimo. Bet jau šiandie milionuose žmonių griuva šimtmečiais įsišakinyję įsivaizdinimai ir supratimai apie kapitalistinės tvarkos amžinumą ir nejudamumą. Jie mato, kad socializmas —tai laisvė, garantuota tvarkos be pavergimo žmogaus žmogumi; panaikinimas kazarminio standardo ir galingas masių kūrybos užmojus, sąlygotas kiekvienos asmenybės augimu. Ir tautos, nešančios ant savo pečių kapitalizmo naštą su jo kriziais ir nedarbu, pradeda įsitraukti į judėjimą, apie kurį kalbėjo draugas Stalinas.

Darbininkų masės visam pasaulyj pradeda įsitraukti į judėjimą. Kapitalizmas jau jiems neužtikrina ir niekuomet neužtikrins ikikarinio gyvenimo lygmenio. Jeigu dargi buržuazija laikinai ir išsiveržtų iš krizio ir depresijos gniaužtuvų, ji negrąžys darbininkam jų gyvenamojo lygmenio, buvusio dargi iki 1929 metų krizio. Fašistinės vyriausybės išvaiko darbininkų organizacijas, uždaro darbininkų spaudą, užmušinėja darbininkų judėjimo veikėjus, atstato įmonėse neapribotą įmonių savininkų valdžią, sudaro priverstino darbo lagerius darbininkams, tyčiojasi iš jų klasinio susipratimo.

Bet fašizmas — tai ne tik vidujinis karas prieš darbininkų klasę, tai taipgi karai užsieniniai, imperialistiniai.

Darbininkų klasė mato, kad buržuazija traukia ją prie karinių katastrofų nematyto didumo ir negirdėto praėjusių karų istorijoj platumo. Ir ji vis labiau kreipia savo žvilgsnius į socializmo šalį, nes joje ji mato didžiąją materialinę jėgą užkertančią kelią kapitalo sauvalei, pasaulinės reakcijos siautimui ir naujų imperialistinių karų padegimui.

Agrarinis krizis kapitalistinėse šalyse pradeda taipgi įtraukti judėjiman ir valstiečius. Šis krizis neišgydomas kapitalizmo rėmuose. Milionų valstiečių nusigyvenimas pagreitinamas pačios smulkios valstiečių nuosavybės prigimties.

Pradeda judėti smulkioji miesto buržuazija, kurios viltis žiauriai apgavo fašizmas nuo to laiko, kaip jis randasi valdžioje. O socializmas, kuris niekuomet nežadėjo smulkiajai buržuazijai išsaugoti jos padėtį, ištikrųjų panaikino bankininkus ir spekuliantus, ištikrųjų užtikrino tinkamą žmogišką smulkaus darbo žmonėms gyvenimą.

Pasisuka į socializmą ir geresnioji inteligentijos dalis, kuri mato, kad tiktai socializmas nežino mokslininkų, inžinierių, technikų, rašytojų, dailininkų, artistų pervirčio, kad tiktai prie socializmo talentas, gabumai ir darbas, o ne pinigų valdžia ir pasaulio galiunų parama atveria kelią jauniems gabumams, kad tiktai socialistinė tvarka užtikrina tikrą naujos socialistinės kultūros klestėjimą.

Su socializmo pergale SSRS susidaro ant antrojo revoliucijų ir karų turo slenksčio naujos politinės apystovos, susidaro naujas klasinių jėgų santikiavimas tarptautinėj arenoj, įpareigojantis kompartijas kitaip statyti eilę pagrindinių mūsų kovos strategijos ir taktikos klausimų.

Socializmo pergalė SSRS duoda kapitalistinių šalių komunistų partijoms į rankas galingą ginklą paveikimo į plačias darbo mases. "Dabar svarbiausį savo paveikimą į tarptautinę revoliuciją mes darome savo ūkio politika" — dar Leninas kalbėjo periode, kuomet mes baigėme karą su interventais ir perėjome prie ūkio statybos.

Šiandien mes darome šį paveikimą, daug kartų padidėjusį, socializmo pergale, vis plačiau ir giliau ardančia masinę kapitalizmo bazę. Šiandien ši pergalė spragdina socialdemokratijos taikstymosi politikos įtaką darbininkų masėse, padidina pritraukiančiąją komunizmo jėgą tarp jų, pakerta masinį fašizmo pagrindą, atveria kompartijai plačiausias galimybes paveikimui į tuos sluogsnius, kurie iki šiol svyravo tarp kapitalizmo ir socializmo.

Antra, socializmo pergalė SSRS ir tolimesni socialistinės statybos pasisekimai reikalauja iš kompartijų aktingesnės politikos linkui darbininkų klasės sąjungininkų jos revoliucinėj kovoj: pamatinių valstiečių masių, nusigyvenančios miesto smulkiosios buržuazijos, inteligentijos ir t.t.

Trečia, istorinis VII sovietų suvažiavimo nutarimas apie tolimesnį proletarinės demokratijos išplėtimą įvedant lygią, tiesią ir slaptą rinkimų teisę praturtina Markso-Engelso-Lenino mokslą apie proletarinę diktatūrą konkrečiu prityrimu jos išvystymo socializmo pergalės ir beklasinės socialistinės visuomenės įkūrimo sąlygose. Dabar nepakanka tiktai prieš pastatyti proletarinę diktatūrą buržuazinei diktatūrai jos fašistinėj formoj ir buržuazinės demokratijos formoj. Dabar komunistai turi išstoti kaip vienintėliai tikros liaudies demokratijos gynėjai, socialistinės demokratijos, užtikrintos lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu socializmo ir proletariato diktatūros salygose.

Tolimesnis proletarinės demokratijos plėtojimasis Sovietų Sąjungoj palengvina komunistam priėjimą prie tu darbo žmonių sluogsnių, kurie, nusivylę buržuazine demokratija, nematė revoliucinio kelio prie augščiausios demokratijos formos — sovietinės demokratijos, tapdavo fašistinės demagogijos aukomis, užkariančios jiems gilaus

(Tąsa 4-tam Pusl.)

Apie "Laisvės" Atsibuvusį Pikniką Westville Grove Parke

Jau praėjo dvi savaitės po piknikui ir apie jį kol kas nieko neprisiminta, o tai yra svarbu pažymėti, kad į jį buvo įtraukta tūkstančiai ir tūkstančiai žmonių. Piknikas praėjo ir tas didysis darbas pasibaigė, pasibaigė tik-tik be lietaus, kuris grumojo bile minutą pradėt. Tai buvo didelis darbas sumobilizuoti tokias milžiniškas mases. Įžangos laimėjimų tikietukai buvo atspausdinti ir skleidžiami garsinant Vytauto Parką, kuomet vėliau jis (parkas) buvo išprovokuotas ir policijos užpultas, nuo kurio LDS 5 kp. turėjo nukentėti $550.

Tam parke sekmadieniais neleidžia pardavinėti alų, ir tas Philadelphijos darbininkiškas organizacijas padėjo į kritingą padėtį. Daug parkų buvo matyta, bet iš jų buvom priversti pasirinkti Westvillėj parką, nes jis tinkamiausiu atrodė.

Metėmės į garsinimo darbą ir visą rangą. Trukumas buvo stalų, dalis jų buvo atgabenta iš kitų parkų. Parkas neturi jokios pastogės ir delei to visą laiką rūpinomės ir bijojome lietaus.

Garsinom ant dviejų radio stočių — Antanaitienės ir Kisieliaus. Užsakėm dviejų aukštų 5 busus ir 3 vieno aukšto iš Public Service Busų Co., nes tik tiek galėjom gauti.

Pasirodė 1 d. rugsėjo rytas saulėtas, gražus. Skubinausi išvažiuoti ir iškalinėti iškabas ant kelių. Negeistinų žmonių buvo leidžiamos paskalos-pletkai, kad "L," piknikas šiemet atsibus "kiaulių tvarte"—Westvillėj parke, kad pakenkus piknikui. Bet mes visi buvom linksmi, kaip bus, taip, bile nelyja.

Prasidėjo žmonių važiavimas su mašinomis, busais. Iš Philadelphijos apie 12 val. dviejų aukštų busai sumirgėjo. Suvažiuoja parkan žmonių jūra, paverčia žemę į smiltis. Žmonės pyksta, išmetinėja, kad stalų neužtenka. O čia žmogus jautiesi tiek daug dirbęs prie pikniko veltui — del visuomenės patogumo, bet apie tai nei nepamislija, užuojautos nėra, kantrybės nėra.

Nepaisant tų visų trukumų, techniškumų, žmonės linksminosi, svečiavosi iš artimesnių ir tolimesnių kolonijų.

Visa bėda buvo, tai kad Philadelphijoj busų stotyj, 735 Fairmount Ave., susirinko apie 150 žmonių ir busų negalėjo gauti nuo 11 val. iš ryto iki 4 val. po pietų. Čia žmonės barė bolševikus, "Laisvę" ir visą svietą, kad busų neprisamdė. Čia ir yra svarbu paaiškinti dalyką. Buvo suderėta augščiau minėti busai, o kompanija da sukrapštė du dviejų augštų busus ir 8 busus vieno augštocauchius. Visa bėda buvo, tai kad ši stotis buvo paskutinė, kurioje apsistojo busai veik pilni. Operuotojai busų ir busų kompanijos manadžerius nesusiprato pašaukti dviejų augštų busus iš parko ir padaryti po antrą žygį, nes tie busai būt pribuvę prieš 1-mą val. ir visus būtų nuvežę anksčiau. Apie 7-8 val. vak. kompanija galėjo pasiųst daugiau busų ant syk išvežt publiką. Taip buvo aiškinta po kelis sykius ant susirinkimų, bet mūsų draugai, bėda, nesiklauso. Žmonės smerkė Smitienę, kad ji busų neduoda, nes ji tvarkė tą stotį. Čia reikia pastebėti tai mūsų rėmėjams, mūsų žmonėms, kurie neturi kantrybės tokiame atsitikime. Puola žmogų, tarytum, ji yra busų savininkė. Kapitalistinė sistema paskendus trustų-monopolių taisyklėse; vieni busai vienur gali važiuot, kiti kitur. P. R. T. šimtus turi busų, bet neveža nieko į N. J. Kitoms busų kompanijoms nuskirta tam tikros dalys, kur gali važiuoti, o kur ne. Kompanijos busus teikia ne del patarnavimo, bet del pelno. Jie pasakė pirm, kam mes jums randavosim daug busų už $17.00 ar $25.00, kuomet mes padarom su tais pačiais busais po $65.00 vežidami žmones į Atlantic City. Tą dieną buvo paskutinė diena vasaros sezono, ir kompanija gerai žinojo ir daugiau busų nerandavojo. Į visus kitus piknikus, kuomet mažiau žmonių važiuoja ir su busais būna lengviau. Dabar pasiuntėm 7 dviejų augštų ir 8 vieno augšto, pavieniai, 22 busus. Tiesa, da 4 pavieniai busai būtų pripildyta. Žmonės turėtų smerkti šią sistemą, kuri suvaržo žmogų ir ten, kur jis pasiryžęs nuvykti. Ką tasai čia kaltas pastatytas žmogus, "Laisvė" arba bolševikai?

Nesulaukus, draugam reikėjo eiti pas City Plazą ir ten būtų gavę busus bile kada, nes buvo minėta spaudoj ir ant radio. Mes ir taip ėmėm didelę riziką, nes jei būtų lijęs, tai daug būt buvę nuostolių ir nesmagumų. Žmonės turėtų atleist, juk didžiuma mes esame darbininkai, kovotojai prieš šią vergijos sistemą.

Šiaip prie užkandžių draugės ir draugai puikiai buvo susitvarkę—tik trūko maisto. Gi apie barą buvo betvarkė—trūkumas. Čia iš kolonijų darbininkai ir visi prie baro turėjo būt organizuoti užsiregistravimu. Suprantama, turint tokią didelę masę žmonių, be galo sunku išvengti tuos trūkumus.

Su programa neišėjo taip gerai, kaip turėjo būti; bet gi viso parko per dieną neperbudavosi. Draugai turėtų suprasti mūsų rengėjų padėtį ir sutikti su tuo, kad daug sunkumų turime pernešti, kuomet nesiranda to grašio, tos medžiagos, iš kurios tą visą galima būt padaryti, pagerinti. Platforma buvo per žema; garsiakalbis irgi buvo prastas. Na, o kas čia kaltas? Juk žmogus viską, rodos, darai geriau, patogiau, bet nevisuomet pasiseka.

Kiti žmonės kaltino ir net išvažiavo iš parko, kad stalų neužteko. Geismas yra, kad komisija ir keletas organizacijų narių viską puikiausiai priruoštų, bet mes nelaimingi, kad neturėjome tiek spėkų tą viską atsiekti. Juk ir Vytauto Parke visiems neužteko. Apie programą drg. Jasilionis jau rašė ir su juom pilnai sutinku.

Da turiu priminti, kad mūsų darbas eiti po stubas—namus organizaciniais reikalais, vajaus reikalais ir visais kitais reikalais yra be galo svarbus. Matai lietuvių gyvenimą, jų mintis, jų padėjimą. Paskleidi agitacijos, išgarsini parengimus, susipažįsti su žmonėmis, numaskuoji priešą, išaiškini jiems nesuprantamas veiklas visų sriovių. Taip ir šį pikniką pavyko gerai išgarsinti ir parduoti už virš $100 įžangos laimėjimo tikietukų. Su pagelba kitų draugų pavyko sukelti arti $160. Mūsų darbininkiško judėjimo organizacijų narių yra klaidingas nusistatymas neiti po namus, matytis su darbininkais.

Daugybė žmonių keikia Vaitkaus skridimą, kad jie buvo apgauti, išviliota perniek pinigai. Šale Griniaus, Ramanauskienė-batų krautuvininkė sako, "paaukavom $25.00 tam skridimui, bet dabar Ramanauskas sako, kad da $1 aukaus, kad tą orlaivį parvežtų ant laivo į Lietuvą del atminties." Vietiniai lietuviški kunigai rengia visokius parengimus ir vilioja paskutinį centą iš darbo žmonių. Žmonės nusibankrūtavę pyksta ir smerkia juos su nuolatinėmis kolektomis. Gi mes vis užsidarę susirinkimų kambariuose ir sėdim.

Primenu tą todel, kad yra labai svarbu. Per namus mes nustatytume lietuvius darbininkus ne tik prieš išnaudotojus čia ant vietos, bet ir prieš kruvinąjį Lietuvos Smetoną ir jo visą barbarišką kliką. To jie labiausiai ir bijosi, to bijo ir jų agentai. Skipičiui nusilenkėm (?—Red.), o jis Lietuvoj mūsų delegatams į kongresą uždarė burnas. Vyt lauk fašizmo agentus, kada jie atsibels čionai rinkti pinigų.

Šitas "Laisvės" piknikas ir yra dalinai demonstracija prieš tuos išnaudotojus, lietuviško kraujo raketierius. Masės lietuvių jau supranta mūsų darbo tikslą. Mūsų darbininkiškas judėjimas ir Lietuvos darbininkų yra grabas Smetonos šaikai.

Esame dėkingi visiems svečiams, darbininkams už parėmimą mūsų ilgai rengiamo pikniko.

A. J. S.

Anglies Dulkės

SCRANTON, Pa. — Rugsėjo 10 d. čia buvo surengtas didis pokilis UMWA 1-mo distrikto del pagerbimo J. Boylano, buvusio distr. prez., kuris dabar eina pareigas kaipo sekretorius angliakasių "taikymo boardo." Pokilyj dalyvavo virš tūkstančio žmonių, kurių tarpe radosi šios unijos didžiosios galvos, šio miesto majoras, advokatai, teisėjai ir kunigai. Čia buvo pasakyta keletas prakalbų augštinimui Boylano, kaipo "nenuilstančio, teisingo ir drąsaus kovotojo" už angliakasių reikalus. Leit. gub. Kennedy pasakė: "Kaipo tokio žmogaus darbai atlikti 'taikymo boarde' eis į istoriją." Jam ir jo žmonai įteikta brangūs auksiniai laikrodėliai.

Kalbėjo Lewisas, šios unijos vyriausias galva. Jis džiugino susirinkusius, kad jis tikisi padaryti naują kontraktą kietosios anglies angliakasiams pirma, negu senas pasibaigs ir tuomi suteikti puikią žinią publikai, kad šukrėtimo industrijoj nebūsią. Esą, jeigu Guffey įstatymas išlaikys kvotimus augščiausiame šalies teisme, tai bus didelis palengvinimas šiai industrijai, nes minkštosios anglies industrijos sutvarkymas neduos valios išmušt kietąją iš biznio. Jis vertė bėdą ant bankierių ir anglies baronų už sunaikinimą šių industrijų. Bet jis sako, kad jos dabar stovinčios geriau negu Rooseveltui užėmus prezidentystę.

Lewisas rokuoja, kad jeigu mašinos nesustos užimdinėję angliakasių rankų darbą, tai šalis turi išvystyti tokius "ekonominius genijus," kurie padalins, kas beliko, visiems šalies žmonėms.

Šiame pokilyje buvo daug kalbėtojų, daug kalbėta, bet visų meluota be galo be krašto. Kas tėmijo Boylano veiklą, tas netikės, kad jis buvo ištikimas angliakasių vadas. Atbulai, jis buvo baronų ištikimas tarnas. Kad jis toks buvo, tai parodo ir tas, kad baronai jį priėmė su išskėstomis rankomis. Baronai žino jį iš praeities, kad toks sekretorius užrašys kuomažiausia angliakasių skundų prieš baronus ir kuomažiausiai klabins baronų ofisus su jų išrišimu.

Lewisas kalbėjo apie "ekonominius genijus" ir "padalinimą" žmonėms, kas liko. Ką Lewisas tuomi nori pasakyti? Jis nori įkalbėti angl., kad reikalingi toki "genijai," kaip jis, kaip jo šaika, kurie išperėjo Guffey įstatymą ir tokie, kaip Rooseveltas, kuris stoja už tokius įstatymus, kurie taip "dalina" šalies žmonėms baronų turtą.

Susipratę angliakasiai ir visi darbininkai, žinoma, tokiem "genijam" ir tokiem "dalinimam" netiki.

Pokilis užsibaigė tiktai blofu ir įžeidimu angliakasių darbininkų.

Kingston, Pa. — Savu laiku buvo rašyta, kad šiame miestelyj Kingston anglies kompanija buvo užsimaniusi, kad jos darbininkai dirbtų už pusę algos per šešis mėnesius. Kompanija norėjo tuomi susikelti sau $700,000 paskolos del apsimokėjimo taksų ir kitų galų. Nors po to laiko kompanija žadėjo skolą darbininkams grąžinti, bet darbininkai manė, kad tai kompanijos tikslas yra prigauti darbininkus, taip, kad, jeigu darbininkai išgyvens šešis mėn. su puse algos, tai jie galės gyventi ir ant visados ir tokį pasiūlymą atmetė. Pasekmė to, kasyklos likosi uždarytos į trečią dieną. Vėliau "pasidavė" "resyveriui" (valdžios paskirtam agentui, kuris priima ir padaro tvarką subankrutavusių biznių).

"Resyveris" paskelbė, kad sutverti galima naują kompaniją ir gavus paskolą bus galima mainas operuoti. Tada bizniериai su dviem kunigais pasiskubino pas angliakasius su kompanijos duotomis angliakasiams sąlygomis, kad juos apgauti ir suvaryti vėl po žeme už nužemintą iki pusei algą. Kadangi angliakasiai nesutinka dirbt už labai numuštą algą, tai komp. vis "jieško paskolos" ir laiks nuo laiko klausia unijos ar nesutiktų su jos propozicija. Matomai kompanija laukia, kol angliakasiai išalks ir grįš už pusę algos dirbti. Šiomis dienomis kompanija sakosi turinti ant rankų $85,000 ir mananti gauti $600,000 iš valdžios RFC, tiktai darbininkai eikite dirbti.

Kompanija jau sutinka mokėti po apie $5.00 dienai, bet prie mechaniško darbo. Angliakasiai, kaip kurie, jau mano sąlygas priimti. Nutarta atsiklausti savo unijos UMWA.

Galų gale rodosi, kad angliakasiai prakiš. Viena, unijos viršininkai nedraus nusimušti algas, nes jų tikslas ir yra, kad gelbėti industriją, o antra, tai pražutis eiti dirbti prie mechaniškų įrengimų, prie kurių darbininkų sveikatą suėda į savaitę laiko.

Plymouth, Pa. — Šiame miestelyj vėl pribuvo valstijos kazokai. Glen Alden komp. vėl jų pritraukė, nes Lance No. 11 kasyklos darbininkai pradėjo pikietuoti. Pikietavimo priežastis tame, kad čia imami darbininkai iš kitur, o šio miestelio paliekami bedarbiauti. Dabar pikietuoja ir UMWA darbininkai. Nors nerangiai, bet vis vien einama prie susipratimo, prie vieningumo.

Požeminis.

Worcester, Mass.

Lietuvos Sūnų ir Dukterų Broliškos Draugijos mėnesinis susirinkimas įvyko rugsėjo 3 d. Prisirašė tik vienas naujas narys. Man atrodo, kad turėtų būti daugiau naujų narių. Turime išrinkę tris organizatorius, žmonių parke turime pilną subatomis ir nedėliomis, bet naujų narių nesimato. Kodel taip? Draugai organizatoriai, pabuskite!

Finansiškai draugija stovi pusėtinai tvirtai. Kasoj turime apie septynius tūkstančius dolerių, nepriskaitant tų, kuriuos turime paskolinę.

Korespondento raportas priimtas vienbalsiai. Pasirodė, kad korespondencija iš ano susirinkimo buvo teisinga, nors ten kokio "Unijos Nario" "Laisvėje" buvo primetama, kad kas buvo rašyta apie unijas, tai neteisinga. Be to, tas "Unijos Narys" duoda man vėjo, kad aš nieko nedirbąs. Kad tu nors trečią dalį dirbtum, kiek aš dirbu, tai būtų gerai. Aš esu lietuvos Sūnų ir Dukterų Draugijos sekretorium keturi metai, svetainės direktorium šeši metai, priešfašistinio komiteto organizatorium nuo pat jo sutvėrimo, apie aštuoni metai. Aido Choro narys ir dar turiu padėti jaunuoliams, kiek tik laikas pavelina. Taigi, veikiu pagal išgalę. Todel "Unijos Nario" užmetimai nepamatuoti, neteisingi.

Buvo išduotas raportas iš Labor Day vakarienės. Pasekmės, pasirodo, bus geros. Nors nekurie sakė, kad bus 16 žmonių, bet Balčiunienė ir Gelskienė pardavė virš šimtą tikietų. Bravo, leidės!

Mūsų narė draugė Butkauskienė labai sunkiai serga. Būtų gerai, kad narės aplankytumėte.

Direktoriai nutarė turėti užbaigtuvių parko vakarienę spalių 27 d. pačiam Olympijos parke. Todel visi rengkitės dalyvauti ir paremti savo įstaigą, užbaigti linksmai vasaros sezoną. O "good time" visiems užtikrintas.

L.S. ir D.B. Draugijos Sekr. ir Koresp.

Nuo Red. Daugiau ginčų tarpe "Unijos Nario" ir Draugijos Kores. neleisim, šiuomi uždarome. Abudu draugu kviečiame prie rimto darbo, kurio tiek daug yra ir visiems užtenka. Užmetinėjimai ir nedraugiška kritika neneša jokios naudos darbininkų judėjimui.

Augame ir Klestime

(Tąsa iš 3-čio puslp.)

smurto ir visų teisių ir laisvių panaikinimo režimą.

Ketvirta, didėja rolė ir reikšmė Sovietų Sąjungos, kaip tautų laisvės ramsčio. Rodydami tautoms gyvą, matomą naujos socialistinės demokratijos pavyzdį, komunistai turi mobilizuoti liaudies mases kovai prieš visas buržuazinės demokratijos ir pirmoj eilėj fašizmo formas.

Penkta, stiprėja SSRS rolė, kaip taikos tvirtovės tarp tautų. SSRS nereikalingi karai, todel kad dviejų pasaulinių sistemų lenktyniavimesi kasdien nugali socialistinė sistema, rodanti visam pasauliui savo pirmenybę prieš kapitalistinę sistemą. Jeigu pasaulinė buržuazija paliktų mūsų šalį ramybėje 10 metų, SSRS savo socialistiniais pasiekimais įtikintų milžinišką žmonių masę ant žemės rutulio savo sistemos pirmenybėje, padarytų pačius "taikiausius" žmones, esančius dabar kapitalizmo ramsčiu, revoliucionieriais prieš jį.

SSRS spiečia aplink save ir grupiruoja visus tuos, kas nenori karo. Tai ne tik milioninės miesto ir kaimo žmonių masės, tai ne tik klasės, jų partijos ir organizacijos įvairių šalių viduje. Tai tautos, liaudis ir valstybės, kurių nepriklausomybei grąsina karas. Tai dargi stambių imperialistinių šalių buržuazinės vyriausybės, šiandie nesuinteresuotos karu.

Šešta, dar labiau išaugo SSRS reikšmė kaip pasaulinės proletarinės revoliucijos tvirtovės, visokeriopai sustiprinusios pasaulinės darbininkų klasės pozicijas jos kovoje prieš kapitalą; išaugo SSRS proletariato lyginamasis svoris pasauliniam revoliuciniam judėjime; išaugo SSRS proletariato vadovaujanti rolė, VKP(b) autoritetas tarp viso pasaulio darbo žmonių; socialistinės SSRS pergalės darosi galingiausiu varyklių, vedančiu kapitalistinių šalių darbininkų mases komunistų įtakon.

Bet tai savo keliu sustiprina SSRS poziciją jos kovoje už taiką, už laisvę, už socializmą. Mes galime kalbėti dabar ir su mūsų priešais ir su draugais kitokia kalba. Ir pasaulinis proletariatas jaučia išaugusią Sovietų šalies jėgą, pas į didėja pasitikėjimas savo jėgomis.

Ir šis proletariato susipratimas stiprės augant materialiniai pergalėjusio ir toliau pergalinčio socializmo galiai. Milionai žmonių ant žemės rutulio mato ir žino, kad mūsų socialistinė pergalė, mūsų galinga valstybė, visa mūsų galia ir visi mūsų užkariavimai, — visa tai ne tik SSRS tautų, bet ir viso pasaulio darbo žmonių užkariavimas.

Tas, kas nori socializmo pergalės visam pasaulyj, geidžia brolybės ir taikos tarp tautų, kas geidžia eksploatacijos, fašizmo ir imperialistinės priespaudos galo, tas negali nebūti SSRS pusėj. SSRS gynimas, padėjimas jos pergalei prieš visus jos priešus turi nustatyti kiekvienos revoliucinės organizacijos, kiekvieno komunisto, kiekvieno socialisto, kiekvieno doro demokrato, kiekvieno nepartinio darbininko, valstiečio, miesto darbo žmogaus ir inteligento veikimą. Bet tai uždeda didžiules pareigas ir mūsų partijai, mūsų darbininkų klasei, mūsų liaudžiai, socialistiniams statytojams linkui viso pasaulio darbininkų ir visų darbo žmonių.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

HUDSON, MASS.

ALDLD 103 kp. rengia vakarienę ir šokius subatoj, 28 d. rugsėjo, 8 val. vakare, H. L. P. Kliube, 17 School St. Draugai, kviečiam visus skaitlingai atsilankyti į šią vakarienę. Pelnas šio parengimo bus skiriamas "Laisvės" 25 metų sukaktuvių paminėjimui. Visi darbininkai privalo paremti savo dienraštį, kuris kovoja už jų reikalus ir gina jų teises.

Kviečia Rengėjai.
(224-225)

LICENSES

BEER, WINE, LIQUOR
Wholesale Retails

NOTICE is hereby given that License No. A 7622 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 75 of of the Alcoholic Beverage Control Law at 4205 Farragut Road, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

ISIDORE TONKELOWITZ
4205 Farragut Rd., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. A 7362 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 75 of of the Alcoholic Beverage Control Law at 795 Washington Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

MAX MINKOFF
795 Washington Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. B 5193 has been issued to undersigned to sell beer at retail under Section 76 of of the Alcoholic Beverage Control Law at 85 Johnson Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

WILLIAM HEMPE
85 Johnson St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L 67 has been issued to the undersigned to sell wine and liquor at retail under Section 132 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 941 Coney Island Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

PATRICK V. MELIA
941 Coney Island Ave., Brooklyn, N. Y.

NUO REUMATIZMO SKAUSMŲ AR GĖLIMO
VARTOK KAPO—SALVE

Ši mostis yra garantuota ar pinigai grąžinami. Apie Kapo-Salve rezultatus ant pareikalavimo galime prisiųsti liūdijimus. Geriausia mostis nuo ramatų ir kitų skaudulių. Mes patys darom ją ir garantuojam. Prisiunčiam paštu reikalaujantiems.

SOOTKOOS DRUG CO.
90a Millbury Street, Worcester, Mass.
Vienintėlė Lietuviška Vaistinė Worcesteryje.

JUOZAS KAVALIAUSKAS
Laisniuotas Graborius
Pennsylvania ir New Jersey Valstijose
PHILADELPHIA, PA.
Telefonai: Bell—Dewey 5136
Keystone—Main 9669
Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje prašau kreiptis prie manęs sekančiu antrašu:
1439 South 2nd Street

Lietuvių Anglių Kompanija
Pirmos klasės anglis, geriausios rūšies ir pilnas svoris—2000 svarų tonas, tai legališkas svoris. Pristatome greit į jūsų namus. Praiome įsitėmyti adresą ir telefoną.
Telefonuokite: Evergreen 7-1661 arba užeikite pasikalbėti į ofisą Kampas Union Ave. ir Grand St.
485 Grand St., Brooklyn, N. Y.

TRU-EMBER COAL COMPANY
(LIETUVIŲ ANGLIŲ KOMPANIJA)
485 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1661

Klaus Neukrantz

Barikados Berlyne

Iš Anglų Kalbos Vertė **V. Lienius.**

(Tąsa)

Antras sulyg tono kalbos atrodė, kad ką užklausė.

—Taip, tas nėra sunku. Panke (upės vardas—**Vert.**) nėra labai gili šioj apielinkėj, taipgi nebūtų labai sunku padaryti atsarginį tiltuką iš kelių lentų. Taip, iš ten labai lengvai galima pasiekti Hochstrasse.

Povilas negalėjo ilgiau pakęsti. Atsargiai žengė žingsnį atgal. Bus geriau, tik kad kvapą atgavus. Pajautė nemalonų spaudimą savo pilve. Šiame sujušime jis tapo apimtas skausmų viduriuose.

Bandė susikoncentruoti. Dabar mes turime tą bjaurybę! Nebeliko abejonės po šio nugirsto pasikalbėjimo. Reikia veikti tojaus. Kas nors privalo klausytis, kuomet kitas turi pranešti tuojaus Hermanui. Kur galėtų rastis Ona? Jis vis dar negalėjo iš to sujušimo gerai mąstyti. Kiaulė—sėdi čia viduryje tarpgatvio ir šnipinėja apie namus....

Smarkus dieglis vėl tik ką neparmetė jį ant žemės. Atrodė lyg kas plėšė lauk jo žarnas. Stovėjo pasilenkęs skausmuose, kuomet tuo tarpu durys prasivėrė ir Ona įėjo.

—Povilai, kas pasidarė?—nusigandusiai užklausė. Jis spaudė savo pilvą kumščiais. Surinkęs visas spėkas laikėsi prie sienos. Privalo nepasiduoti dabar! Sunkiai išsitiesė ir nuvedė Oną kelis žingsnius laiptais priešingoj pusėj.

—Nuvedžiau pirma savo vaiką namo, —Ona aiškino.

—Gerai, gerai, Ona,—jis atsakė pamodamas ranka.—Klausyk atydžiai, eik prie anų durų, labai atsargiai, jie neprivalo nieko pastebėti. Klausyk atydžiai, ką jie kalbą. Aš eisiu ieškoti Hermano.

Jo veidas buvo nuo skausmo labai nubalęs.

—Povilai, leisk man nubėgti,—prašesi Ona, kuri dar vis nesuprato, kas su juo atsitiko, kad ir matė, kad tokioj padėtyj nepajėgtų net pereiti skersai gatvę. Povilas paėmęs jos petį ir pastūmėjo ją laiptais žemyn, nei žodžio netaręs. Paskui pirštu parodė į duris ir nuėjo atsargiai link vartų. Dar sykį atsigryžo. Ona pasiliko tamsumoj.

Atsidūręs gatvėje, jis jautėsi geriau. Skausmas buvo pakenčiamesnis. Tai buvo liekana nervų suirimo nuo karo, kas buvo galima išgydyti, jei būtų buvę ganėtinai poilsio. Bet dabar tie skausmai tankiai atsikartoja.

Pirmiausia jam reikėjo eiti į "Raudoną Lakštingalą" sužinoti, kur Hermanas randasi. Gal būt kas nors jį matė. Taipgi ta pačia proga pasinaudojęs, išgers sodės, vienatinis gėrimas, užmušantis dieglį. Dieglis paprastai pereina kaip greitai sodė priverčia jį atsirūgti. Keista, bet taip buvo.

Skubiai bėgo gatve. Pakeliui klausinėjo susitikusius apie Hermaną. Nei vienas jo nematė. Žaibu perbėgo mintys, kas atsitiktų, jei jis pasakytų šios gatvės žmonėm, kad du policijos šnipai kalbasi apie tarpgatvį užeigėlėj! Neliktų šipulių tos užeigėlės. "Ne, ne—Povilai—taip negerai—" kalbėjo sau, "pirma pasakyk Hermanui."

"Raudonoj Lakštingaloj" Kurt Zimmermann atsakė momentaliai ant jo klausimo.—Jis randasi namie.

—Tuojaus, eik su manim, Kurt.

Jis pamiršo visai apie sodę dabar, kuomet jis žinojo, kad viskas yra gerose rankose, pasidarė šaltesnis ir skausmai paliovė kankinę. Einant pasakė Kurtui paskubomis apie įvykį.

—Oh, vaikine! Jei jis būtų žinojęs tarpgatvį, nebūtų drysęs čia apsigyventi.

—Jis greitai sužinos,—atsakė Povilas užsidegusiai. Kurtas priėmė žinią daug šalčiau. Be abejonės, policija siunčia šnipus ir agentus į tarpgatvį! Juk nenuostabu, tai ne pirmą kartą jie buvo susekti. Svarbiausias dalykas juos pagauti ir sustabdyti jų purviną darbą.

Užeigėlėj jau šviesa žibėjo. Buvo tuščia. Hermanas gyveno trečias namas nuo jos. Draugė Suderupp atidarė jiems duris.

—Gerą vakarą, draugai, Hermanas randasi savo kambaryje.

Nuo durų jie perėjo didelį kambarį. Mažytė Heidi, dviejų metų, sėdėjo ant aslos ir žaidė misterišką žaislą su dideliu gabalu kūrenamų medžių. Praeidamas, Kurtas paglostė jos plaukus, ji palenkė galvutę, nepatenkinta sutrukdymu, ir tęsė savo žaislą. Heidi retai kreipė atydą į daugelį suaugusių žmonių, kurie nuolatos ateidinėjo ir išeidinėjo. Tėvas buvo kitame kambaryje. To užteko jai, idant būti linksmai.

Pro pusiau atdaras duris pasigirdo nereguliaris tratėjimas rašomosios mašinėlės. Kurtas pravėrė plačiai duris.

Kampe to mažo kambario, prie lango, Hermanas sukalė iš dėžių pavidalą knygynė. Vidurinėj eilėj buvo ištiesta raudona popiera, ant kurios stovėjo mažas Lenino biustas. Tai buvo, taip sakant, labai paprastas "Lenino kampelis" Raudono tarpgatvio. Virš biusto radosi dvi eilės brošiūrų, daugiausia partijos raportai, kalbėtojų užrašai ir eilė marksinių moksliškų knygų. Jack Londono "John Barleycorn" vienintėlė novelė tarpe tų knygų tesirado... Iššiūra knygų ženklino, kad jos ten buvo sudėtos ne del papuošimo.

Tai buvo tipiškas knygynas partijos vado, kuris, kaipo darbininkas, neturėjo laiko skaityti bile knygas, tik skaitė tas, kurios absoliučiai buvo reikalingos delei jo partinio darbo. Daugelį naktų metalo darbininkas, Hermann Suderupp, praleido čia prie virtuvės šviesos, priversdamas nuvargusias smegenis studijuoti problemas "Pridedamosios Vertės," "Kapitalo Koncentravimas," "Prieškarinį Imperializmą" etc. "Be revoliucinės teorijos — nėra revoliucinės partijos," sakė Leninas, kurio didelis paveikslas kabojo ant sienos. "Dėdė N'in," kaip kad Heidi jį vadino.

Šale stalo radosi šėpa pilna įvairių popierių, laikraščių, lapelių. Nepaisant kad tankiai buvo išnešioti, bet visuomet buvo užversta. Ant Heidi'ės mažo stalo radosi sena, antrarankė rašomoji mašinėlė, ant kurios Hermanas dabar rašė su vienu pirštu, išlengvo, bet taisykliškai tekstą gatvės kuopelės laikraščio.

Grupės vadai davė vardą šiam kambariui "Raudonas Kambarys." Visai ne vietoj prie šios atmosferos radosi Heidi'ės iškimštas meškutis, kuris kabojo siūlu prikabintas prie lubų. Jie jį išlaimėjo viename parengime, ir dar Heidi buvo permaža, tai Hermanas čia pakabino. Kadangi Heidi visuomet patenkinta, ką tik tėvas daro, tai taip ir pasiliko iki šiol.

Hermanas tuojaus pastebėjo iš Povilo išvaizdos, kad kas nors nepaprasto atsitiko.

—Kas tokio įvyko? — užklausė, nustumdamas rašomąją mašinėlę.

—Petrowskio užeigėlėj randasi šnipas. Mes nugirdome jų pasikalbėjimą iš perėjimo. Tas juodas niekšas yra šnipas.

Hermanas atsistojo, nieko nesakęs, priėjo prie lango ir pažvelgė valandėlę į daržą. Kaž-kas šūktelėjo iš lango. Šnipas tarpgatvyje. Be abejonės, tas lauktina, bet visgi žinios atėjo kaip tai netikėtai.

—Ona dar vis tebestovi prie durų ir klausosi,—tarė Povilas stovėdamas užpakaly. Jis atsigrįžo, plenas buvo sugalvotas.

—Kurtai, tu pasiųsk du jaunus komunistus į užeigėlę, jie ten privalo sėdėti, paimk mažą Fritzą, vieną iš jų. Jis yra labai sumanus. Jie neprivalo apleisti iki šnipas neišeis. Bet, be abejo, jų užsilaikymas turi būti nesutrukdytas. Jei kas nors sėdi užeigėlėj, jie negali tęsti pasikalbėjimą, ir tas žmogus išeis. Fritzas turi jį gerai nužiūrėti. Būsų gerai, kad vienas iš jūsų gerai įsižiūrėtumėt į šnipą gatvėj, idant mes žinotume jį ateity. Tačiaus, atsargiai, draugai, kiaulė neturi suprasti, kad mes žinome apie juos. Tai taip. Aš eisiu pas senį Lederer skersai gatvę po numeriu 20, ar jis nedirba telefonus pas "Mix ir Genest?"

—Jis jau ten dirba vienuoliką metų.

—Kaip manote, ar tas senis pasitikimas? Jis nėra partijos nariu... bet...

(Daugiau bus)

Huey Long,
kurį dr. Weiss nušovė užpereitą savaitę.

Worcester, Mass.

Darbininkam yra žinoma, kad kapitalistai aukoja šimtus tūkstančių dolerių išrinkimui savų žmonių į valdvietes, todel mes, darbininkai, dėkime pastangas išrinkimui savų žmonių, kurie gintų darbininkų klasės reikalus. Taigi, kad padaryt centų, del rinkimų agitacijos, yra rengiama vakarėlis September 25, 7:30 val. vakare, 1935, Runeberg Hall, 9 Heardsleigh Str. Gatvė išeina iš Summer Str. Bus trumpa prakalba, bingo, kavos, keikų, daiktų ant išlaimėjimo. Įžanga veltui. Todel agituokite savo pažįstamus, kad ateitų ir linksmai praleistų 25-tos rugsėjo vakarą.

E. Davidonienė.

Scranton, Pa.

Šiomis dienomis pasimirė lietuvis Jonas Bružas. Buvo 75 metų amžiaus, Amerikoje išgyveno 52 metu. Buvo vedęs ir paliko žmoną, sūnų ir dukterį. Iš Lietuvos paėjo iš Kauno redybos, Tauragės apskričio, Erzvilkių valsčiaus ir Rimšų kaimo.

Jonas Bružas buvo doras ir geras žmogus, gerai apsišvietęs, mylėjo skaityti laikraščius ir knygas. Buvo laisvų pažiūrų. Amerikoje paliko du brolius, o vieną Lietuvoje.

Bružas likos palaidotas be bažnytinių apeigų ant anglų kapinių. Tebūna tau, drauge, lengva šios šalies žemelė ilsėtis amžinai.

Senas Juozas.

Duryea, Pa.

Bedarbių Bėdos

Viskas brangu, o darbų nėra. Kitais metais tam laike tomeičių beskė, pusė bušelio, būdavo 20 centų, o šiemet 75 centai, ir tai dar sunku gauti. Tai pasekmė šturmo su ledais, kuris mus aplankė rugpjūčio 4 d. Vienam bedarbiui taip sudaužė stogą, kad mažai kas liko. Buvo pusėtinai senas stogas, bet dar galėjo laikyti keletą metų.

Ūkininkas atvažiavęs irgi ko neverkia, dejuodamas sako, kad jam tie ledai padarė iškados daugiau kaip ant tūkstančio dolerių—išmušė tomeites, greipsus, obuolius. O jis nėra savininkas, turės užsimokėt nuomą už farmą, bet iš kur surinks, kad viską sunaikino....

"Laisvės" No. 218 Lumbio piešinyje ta paukštukė, kuri atstovauja Lietuvą, visai netinkama, per graži.

Š. A.

Abeko Maršrutas Pietiniam Illinois

Pradedant su 21 diena spalio (October), draugas F. Abekas lankysis pietiniam Illinois su prakalbų maršrutu. Maršrutą rengia LDS. 6-tas ir APLA. 2-ras Apskričiai. Dienos kolonijose paskirtos sekama tvarka:

Spalio 21 d., Benton, Ill.
Spalio 22 d., Sesser, Ill.
Spalio 23 d., Christopher, Ill.
Spalio 24 d., Royalton, Ill.
Spalio 25 d., Zeigler, Ill.
Spalio 26 ir 27 dd., West Frankfort, Ill. 27 dieną spalio, W. Frankforte įvyks visos apielinkės lietuviškų organizacijų bendro fronto konferencija.
Spalio 28 d., Johnston City, Ill.
Spalio 29 d., Herrin, Ill.
Spalio 30 d., Harrisburg, Ill.

Išgarsinimui prakalbų yra pagaminti bendri lapeliai, kurių kiekvienos kolonijos veikėjai greitai turi gauti pas LDS. 6-to Apskričio sekretorę **A. Gvergdžiutę, 351 W. 4th Str., Benton, Ill.**

Pastebėję šį pranešimą visų virš minėtų kolonijų veikėjai, LDS., APLA. ir ALDLD. kuopų valdybos pasitarę tegul parūpina svetainę ir pradeda garsinti prakalbas. Draugas Abekas tik ką sugrįžęs iš Lietuvos, kur jis netik dalyvavo taip vadinamam "viso pasaulio lietuvių kongrese", bet ypatiškai tyrinėjo Lietuvos darbininkų ir valstiečių padėtį. Jis turi daug žingeidžių žinių parvežęs ir šiame maršrute papasakos, ką matė ir ką girdėjo Lietuvoj.

Nacionalis Lietuvių Veikimo Komitetas, kuris siuntė Amerikos lietuvių darbininkų delegaciją į Lietuvą yra išleidęs brošiurą po vardu: **Prieš Karą ir Fašizmą.**" Rengiant mūsų delegatams mitingus, reikia kuodaugiausiai paskleisti šios brošiuros, kad supažindinus plačias mases lietuvių darbininkų su bendro fronto idejom. Brošiuros užsakymus siųskite Nacionalio Komiteto sekretoriui žemiau paduodamu antrašu.

Draugo Abeko maršruto reikalais pietiniam Illinois, kreipkitės į LDS. 6-to Apskričio sekretorę, draugę Gvergdžiutę, viršui paduotu antrašu.

L. Jonikas,
Nacionalio Lietuvių Veikimo Komiteto sekretorius
3116 S. Halsted Str.
Chicago, Ill.

Cleveland, Ohio

Drg. Abekui Prakalbų Maršrutas Ohio Valstijoj

Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos 15-tas Apskritys rengia prakalbų maršrutą draugui F. Abekui, sugrįžusiam iš Lietuvių Išeivių Kongreso. Drg. Abekas lankys Ohio valstiją pradedant su spalių 6 diena. Maršrutas eis sekama tvarka:

Spalių 6 d., 2 val. po pietų, rengia 90 kuopa Lietuvių Kliubo Svetainėj, 628 Franklin Ave., Youngstown, Ohio.

Spalių 7 d., 7 val. vakare, rengia 59 kp., W. C. Svetainėj, 772 Raymond St., Akron, Ohio..

Spalių 8 d., 7:30 val. vakare, rengia 22 kuopa, Lietuvių Svetainėj, 6835 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

Spalių 9 d., 7:30 val. vakare, rengia 57 kuopa, 13309 Benwood Ave., Carlette.

Spalių 10 d., 7:30 val. vakare, rengia 190 kuopa, 16011 Waterloo Rd., Cleveland, O.

Spalių 11 d., draugiškas pasikalbėjimas su draugu Abeku, įvyks Lietuvių Darbininkų Svetainėj, 920 E. 79th St., 7:30 val. vakare.

Spalių 12 d., 7:30 val. vakare rengia ūkininkų 51 kuopa, Huntsburg, Ohio.

Draugai ir draugės, rūpestingai renkite prakalbas drg. Abekui paminėtose dienose. Padarykime šį maršrutą tikrai pasekmingu.

15-to Apskričio Sekr.,
A. Jakaitis,
922 E. 79th St.,
Cleveland, O.

Detroit, Mich.

Naujas Sovietų Judis Detroite

Nuo rugsėjo 27 d. iki spalių 3 dienos Detroito publika galės pamatyti ir pasigerėti Sovietų judamu paveikslu "The Youth of Maxim". New Yorko mieste šis judis pereitą žiemą padarė nepaprasto įspūdžio. Vienam teatre buvo rodomas kelias savaites. Net buržuazinė spauda pripažino, jog tai vienas iš puikiausių judžių ir toli pralenkia Amerikos geriausius judamus paveikslus.

Detroite šį judį rodys "Cinema Guild of Detroit," svetainėj Detroit Institute of Arts, mažojoj auditorijoje, įėjimas iš Woodward Ave. Įžanga bus tokia: kasdien iki 6 val. po pietų 30 centų; paprastų dienų vakarais 40 centų; šeštadienio ir sekmadienio vakarais 50 centų.

Rep.

SUDUŽO "SLAPTINGAS" LĖKTUVAS

LOS ANGELES, Cal. — Pirmame bandyme sudužo ką tik pastatytas "slaptingas" lėktuvas, taikomas karo tikslams. Užsimušė lakūnai T. V. Stone ir Dugald Blue.

ATEIKITE PAŽIURĖT
NAUJAUSIŲ ELEKTROS STEBUKLŲ

JŪSŲ ŠIRDIES ELEKTRA
Kiekvieną sykį, kada tvakteli jūsų širdis, truputį švysteri elektra. Dabar pamatykite tą švysterėjimą padidintą, užrekorduotą.

KAIP 'ELEKTRINIS DRUGIS' NUKOVOJA LIGĄ
Pamatykite mašiną, kuri užmuša ligos perus, išduodama tokį šilumos laipsnį, kaip žmogaus kūne.

KAIP MOKSLAS PADARO ŽEMLAPIUS VANDENYNO DUGNO
Kaip automatiškai išsimieruoja vandenyno gelmės ir tuo būdu apsaugoja didelius naujoviškus laivus ant marių.

"RADIO PEILIS" NAUDOJAMAS OPERACIJOSE BE KRAUJO
Pamatykite, kaip jis dirba! Tai vienas iš naujausių elektrinių išradimų, kuris didžiai patarnauja žmonijai.

KAIP DIRBA "TRUKŠMO DETEKTYVAI"
Tai įrankiai, kuriais išmieruoja gatvių trukšmą, kad įvedus daugiau tylumos miestuose.

ELEKTROS ŠVIESA PADAROMA BE VIELŲ
Pamatykite keistą lemputę su išpumpuotu iš jos oru, kuri spindi daugeriopomis spalvomis vien tik per veiksmą labai tankių radio bangų.

2000 METŲ PAŽANGOS APŠVIETIME
Nuo ilgų žolių, kurias kaip balanas žibino pirmykščias žmogus, iki pat stebėtinų šiandieninių išradimų.

SAULINIS MOTORAS VAROMAS SAULĖS JĖGA
Pasiima elektrą iš saulės šviesos. Ar bus šiuo būdu kada nors varoma pasaulio mašinerija?

"KALBANČIOJI KNYGA" NEREGIAMS
Taip pat pamatykite, kaip neregiai gali saugiai vaikščioti, elektros spindulių vadovaujami tiesiai priekin.

KAIP SKAMBA LAIKRODĖLIO TVAKSĖLĖJIMAS PADIDINTAS MILIONĄ SYKIŲ
Katės puravimas pasidaro kaip levo riaumojimas, girdint jį per stebėtiną garsų suradėją.

KAIP JŪS GALITE ŠNEKĖTI ŠVIESOS BANGOMIS
Pamatykite, kaip žmogaus balsas ir muzika pasikeičia į šviesos virpėjimus, o paskui atgal į garsus.

PAMATYKITE STEBĖTINĄJĮ STROBOSHOPĄ
Judantieji daiktai atrodo stovį vietoj —net zvimbiantieji sparneliai lėktuvo propelerio.

ŠIE IR DAUGELIS KITŲ STEBŪKLŲ "MOKSLO SALĖJE", DIDELĖ YPATINGA NAUJIENYBĖ MŪSŲ 1935 METŲ PARODOS

IŠGIRSKITE "PASLAPTINGUS VARGONUS"

Jais groja Lew White, garsus radio vargonininkas. 250,000,000 garso suderinimų. Kaip pasidaro muzika? Iš kur ji atsiranda? Na, ar galėtumėte įspėti!... Taip pat Wen Talbert's 26 instrumentų orkestras.

★
GARSIŲ ŽVAIGŽDŽIŲ RADIO PROGRAMOS IŠ 2 KRISTALINIŲ STUDIJŲ
★

...IR NEPRALEISKIT TOS

plinos parodos su veikimo išrodymais visų naujausių ir geriausių elektrinių įtaisų namams..... nauji radio, 1936 m. modeliai..... metalinės radio lemputės..... pageidaujamos oro temperatūros palaikymas bile namuose..... naujoviškas apšvietimas..... nauji šaldytuvai, skalbiamosios mašinos, pečiai, vacuum valytuvai, siuvamosios mašinos, prosytojai, maišytuvai, apkeptuvai, aliejiniai pečiukai ir tt. Viskas, apie ką jūs buvote skaitę, po vienu stogu, ir išmaningi žmonės, kurie parodo, kaip visi tie dalykai dirba. Dvi didžios parodos vienoje—Peržvalga Elektros Progreso naminiuose ir pramoniškuose prietaisuose ir plačiai apimantis vaizdas naujų išradimų ir atradimų nuostabioje ir pramoningoje "Mokslo Salėje," vadovaujant Dr. O. H. Caldwell'iui..... Atelkite ir atsiveskite savo šeimyną!

★
DU AUKŠTAI 20-TO AMŽIAUS MAGIKOS... SENIEM IR JAUNIEM
★

NACIONALĖ ELEKTROS IR RADIO PARODA

ĮŽANGA 25¢ — **GRAND CENTRAL PALACE** — ĮŽANGA 25¢

11 A. M. iki 11 P. M. kasdien, taipgi sekmad., rugs., 18 iki 28

Suruošta NEW YORKO ELEKTRININKŲ ASOCIACIJOS, INC.

THE NEW YORK EDISON COMPANY, INC. • BRONX GAS AND ELECTRIC COMPANY
NEW YORK AND QUEENS ELECTRIC LIGHT AND POWER COMPANY • BROOKLYN EDISON COMPANY, INC.

NEW YORKO IR APIELINKĖS ŽINIOS

Atsisakė Paliuosuot Krumbein

Federalė Parole Board atsisakė paleisti d. Krumbein, kovingą Komunistų Partijos New Yorko Distrikto organizatorių. Krumbeinui dabar liekasi dar 10 mėnesių kalėti.

Komitetas, kuris darbuojasi Krumbein paliuosavimui, pareiškė, kad dar smarkiau reikia veikti komunisto darbininkų vado paliuosavimui. Parole Board posėdžiuose už jo paliuosavimą kalbėjo eilė žymių žmonių, jų tarpe ir New Yorko kongresmanai Caroline O'Day ir Vito Marcantonio. Jo paliuosavimo reikalavo darbininkų organizacijos, bet valdančiajai klasei rūpį jį palikt kalėjime, kiek galima ilgiausia.

Tik sustiprintas masinis veikimas galės pagreitinti jo paliuosavimą. Delto dabar tūkstančiai protesto telegramų ir rezoliucijų turėtų pradėt plaukt, reikalaujant jo paliuosavimo. Reikalavimus siųskit sekamu antrašu: Federal Board of Parole, Department of Justice, Washington, D. C.

Buvau Svečiuos Pas "Tamylą"

Penktadienio vakarą nuvažiavau į svečius pas "Tamylą." Ji antradieniais ir penktadieniais gyvena "Laisvės" svetainėj, 419 Lorimer St. Iš "L." svetainės "Tamyla" važiuos į Labor Lyceum. Ten bus 6 d. spalio (October) po pietų ir iš ten nebegrįš į Brooklyną. Taigi, būtinai norėjau susieiti ir susipažinti, kad žinočiau, pas ką einu į išleistuves spalio 6.

Tikėsit, ar ne, bet kaip gyvenu nieko panašaus nemačiau. Ko pas "Tamylą" neradau! Meilė, dainos, ašaros, smagūs, sidabriniai juokai, fabrikas. O jau desėtkai merginų kaip pradeda dainuodamos šokti, tai net svetainė dreba. Gi dainų dainelių net 13. Joms žodžius parašė d. J. Nalivaika, o muziką—d. B. L. Šalinaitė.

Kaip sau norite, bet tokios operetės dar niekad pas mus nebuvo. Mačiau paskilbusį Grigutį, mačiau eilę kitų operečių, bet kur joms prilygti "Tamylai."

Kas man patiko už vis labiausia, tai kad darbas eina visais frontais. Vieni vaidina ir dainuoja savo roles, kiti įsikniaubę dar vis gerina-mokinasi savo dalį, dar kiti jau tėmija, kada jų laikas prisidėti. Gi gale svetainės, prie ilgo, didžiulio stalo, būrys jaunų merginų-moterų švaistosi žirklėmis ir viena po kitai iš po žirklių išeina margos margiausios arabiškos suknelės choristėms.

Mažins Mokyklų Sąmatą

Miesto administracija taupo pinigus atmokėti bankieriams nuošimčiais $16,000,000, bet pasiūlė nukapoti mokyklų išlaidas $4,250,000. Tas reikš perpildytus klasruimius ir to pasėkoje tūkstantis mokytojų negaus darbo. Taipgi plaukiojimo mokytojai negaus metinių algų, o pigiausia apmokamiems darbininkams nebus pakėlimo algų.

Be to, daugiausia nukentės vakarais baigiantis augštesnės mokyklos kursą jaunimas, kadangi reikalaujama išeiti 190 vakarų, kad gauti diplomą, o prie nukapotos sąmatos mokyklos teduos tik 160 vakarų į sezoną.

Jaunas choro pirmininkas, Tony Sincus, ir Lillian Kavaliauskaitė, aprūpina visus tikietais platinimui. O tas labai svarbu. Pridėjus tiek daug darbo ir sukūrus tokį puikų masinį vaidinimą negalima pasitenkinti, kad bus suvaidintas. Reikia, kad jį matytų tiek svieto, kiek tik gali tilpti Labor Lyceum svetainėj. O tas galima, jei visi choristai, choro garbės nariai ir visi choro mylėtojai pasidarbuos platinime tikietų, o meną mylinti publika juos pasipirks iš anksto.

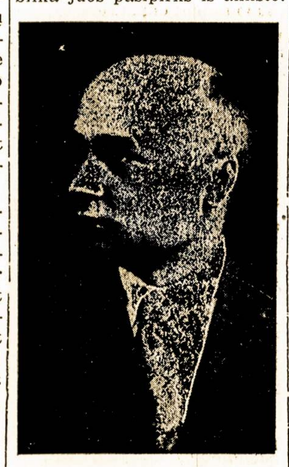

J. Nalivaika, kuris, nors parašė "Tamylai" švelnias eiles, tačiau vaidins žiauraus kabulo "Tamylos" tėvo rolę, parduodančio švelnutę "Tamylą" bjauriam sukčiui vyrui.

Suėmė Falšyvų Pinigų Dirbėją

Turto Departmento slaptoji policija sulaikė falšyvų pinigų dirbėją William Watts, taipgi žinomą po vardu Edward Mc-Millen. Sakoma, šis areštas esąs žymiausias toje srityje nuo 1898, kuomet tapo sunaikinta pinigdirbių grupė, kuri buvo išleidus apie milioną dolerių.

Departmentas per keturis metus jau jieškojo Watts, bet nieko negalėjo susekt. Jie buvo beveik bespėkiai ir sulaikyti Watts dirbinių cirkuliaciją, kadangi jie buvo taip puikiai padirbti, kad net pro bankų specialistų pinigų žinovų rankas praeidavo neatskiriami nuo valstybinių pinigų. Be to, jis tankiai pakeisdavo skirtingais. Jis per tą laiką paleidęs apyvarton apie miliono dolerių vertės pinigų, muito stampų, degtinei žymių, pasportų ir kitų dokumentų.

Nesenai buvęs areštuotu Robert Miller arba Victor (count) Lustig buvo vienu iš agentų platinimui tų pinigų. Jis iš kalėjimo paklodžių sumegsta virve pabėgo iš kalėjimo.

Watts'a susekė tik pastačius prie visų photo engraving medžiagų parduotuvių sargybą. Tačiaus ir tuo būdu negreit galėjo susekti, kadangi tos medžiagos naudojamos braižybai daugybės kitų fotografinių dalykų apart pinigų.

Brooklyn Youth Attention!

The National LDS Youth Committee will have a discussion for the youth on the Resolutions of the 7th World Congress of the Communist International. Comrade Bimba will lead the discussion.

It will be held in the National Youth Office, 46 Ten Eyck St., at 8 o'clock, Thursday, Sept. 26, 1935.

All youths are invited to attend this interesting discussion.

Darbininkų Mokykla New Yorke

Paskutinė registracijos savaitę klasės prisipildo, kaip bematant. Kursas apie 7-to Pasaulinio Kongreso Tarimus yra labai populiarus. Prisipildė dvi ir baigiama pripildyt trečią klasę. Duodamos dvi klasės apie Amerikos darbininkų judėjimo istoriją. Viena apima laikotarpį nuo civilio karo iki 20-to šimtmečio, antra nuo 19-to šimtmečio iki šiai dienai. Mokytojais yra parinkti gerai susipažinę su tais klausimais.

Kiti kursai yra: Negrų Paliuosavimo Judėjimo Problemos, taipgi Moterų Rolė Klasių Kovoje. Pastarajam kurse bus dėstoma moters buvusi ir dabartinė socialė padėtis. Taipgi yra kursai Socialės ir Politinės Geografijos; Marksistinis, Leninistinis Literatūros Pažinimas, Sveikata ir Higijena ir daugybė kitų.

Šią savaitę jau prasideda pamokos. Visi norintieji lavintis tuojau privalo kreiptis mokyklon sekamu antrašu: Workers School, 35 E. 12th St., New Yorke.

Socialistas Už Bendrą Frontą

Socialistų kandidatas į assemblimanus Bronx distrikte, Herman Woskow, pasisakė už bendrą frontą su komunistais, nes tik tokiu būdu, sako jis, galima nugalėti politinę reakciją. Tokioje dvasioje jisai mano vesti savo rinkimų kampaniją ir jau išleido tūkstančius lapelių savo distriktui, šaukdamas socialistus darbininkus sudaryti bendrą frontą su komunistais darbininkais.

Jis tuos lapelius išleido po to, kaip Senosios Sargybos (Old Guard) vadovaujamoj konferencijoj 7-tam distrikte tapo atmestas jo pasiūlymas, kad Socialistų Partijos konferencija kaipo tokia pasisakytų už bendrą frontą.

Darbininkai Remia Mokytojus

Darbo unijų judėjimas New Yorke pasisakė už rėmimą 85 mokytojų, kuriuos Harold G. Campbell, mokyklų viršininkas, pravarė iš darbo už stapičius. Trijų valandų stapičius įvyko rugpjūčio 21 d. protestui prieš WPA algų skalę. New Yorko Central Trades ir Labor Council priėmė rezoliuciją, kurioj pasmerkia tokį mokyklų viršininkų pasielgimą ir žada unijų paramą kovoje už darbus ir teisę streikuoti. Gi kongresmanas Marcantonio pasižadėjo šį klausimą iškelti sekamame J. V. Kongrese.

Moteris Žuvo Gaisre

Greenpointėj, 563 Manhattan Avenue, nakčia užsidegus keturių augštų namui, sudegė Mrs. Elizabeth Wade, 54 metų. Taipgi sunkiai apdegė jos motina, dvi dukterys ir sūnus. Kiti trysdešimt žmonių tūli patys nuėjo žemyn gaisriniais laiptais, kitus nunešė gaisrininkai. Gaisrininkai pribuvę rado paprastaisiais laiptais gelbėjimą negalimu, nes liepsna jais jau buvo išsiveržus ant stogo.

Lankėsi "Laisvėj" Juozas Valickas

Šiomis dienomis lankėsi "L." įstaigoje Juozas Valickas su Jonu Jusaičiu (brooklyniečiu). Valickas atvyko iš okupuotos Lietuvos rugs. 4 d. Jis paeina iš Rodunės parapijos, Lydos apskrities. Daug įdomių dalykų papasakojo apie tuos šiurkštumus, kurie tenka lietuviams darbo žmonėms pergyventi fašistinėj Lenkijoj.

Valickas yra Amerikoj gimęs, todel jam buvo galima Amerikon atvažiuoti.

Trumpos Žinutės

New Yorko Bedarbių Tarybos sumobilizavo 100 perėjūnų bedarbių ir pikietavo Perėjūnų Biurą, 902 Broadway, reikalaudami darbų ir prieglaudos praeiviams bedarbiams. Biuras buvo pasisakęs nebepriimti jų, bet po pikieto atkeitė savo nusistatymą.

Rudolph Oxios, 9 metų vaikas, norėjo pasivėžinti grįždamas iš mokyklos ir užsikabino ant gatvekario. Kitas gatvekaris jį užkliuvo ir numetė. Nuvežtas ligonbutin tuojau mirė.

Trys plėšikai užklupo bolinės savininkus ir svečius, 128 University Place, ir dienos šviesoj išėmė iš kasos ir išrankiojo iš dvylikos bolininkų kišenių apie $300 ir išėjo nekliudyti.

Apelsininės varsos langų užlaidos krautuvėse sukėlė audrą protestų iš apielinkės gyventojų ant Fulton St., Brooklyne. Jie sako, kad ta varsa atsimuša į jų langus ir sudarko visą namų ramybę ir grožę.

Samuel Leibowitz, demokratų atskilėlis, pralaimėjęs nominacijas pereitą antradienį, kaltina rinkiminę Tammany mašiną suvogus nuo jo apie 50,000 balsų. Jis išreikalavo tyrimą, kuris ivyks šiandien.

Krautuvininkas Adelberg, 419 Fulton St., Brooklyne, pasijuto krautuvėj ne vienas ir išgirdo: "Rankas augštyn!" ūmai metėsi už baro ir ten susiradęs geležinę rynią visa spėka paleido į plėšiką per stiklinę užtvarą. Plėšikas, stiklais apipiltas, išbėgo.

Bėgiu trijų savaičių buvo dvi nelaimingos mirtys Credmore ligoninėj, kurion siunčiami proto ligoniai. Pirmiau mirė Albert Oehler nuo smūgių pilve, o dabar mirė Blanche Silverstein, nuo galvos pramušimo. Apie pirmąjį paaiškinta, būk bėgdamas užsigavęs į rakandus, o pastaroji nuvirtus laiptais. Būsiąs pravestas tyrimas, bet mirusieji tyli. Vargiai kas iš tyrėjų turtingų paiso biedniokų, tad kažin ar bus ligoninės įnamiams kokių pagerinimų ir po tyrimo.

Sudegė Mrs. Adelė Schornstein užsidegus jų namui, 262 Kosciusko St., Brooklyne. Ji rasta negyvą prie sklepo laiptų. Jos vyras miegojo ant trečio augšto. Pajutęs gaisrą, išsigelbėjo. Manoma, kad nuėjus prižiūrėti aliejinį pečių sklepe užsidegė jos drapanos ir padegė namą.

ŽINIŲ ŽINELĖS

Karo Pavojus Pabrangino Laivų Apdraudą 10 Syk

LONDON. — Apdraudos kompanijos dabar reikalauja 6 iki 10 sykių daugiau už apdraudimą prekybinių laivų, kuriems tektų plaukti į sritį karo tarp Anglijos ir Italijos del Ethiopijos.

ANGLAI PARDAVINĖJA ITALIJAI ANGLĮ

LONDON. — Iš Wales kasyklų kompanijų Italija skubiai supirkinėja ir gabenasi anglį, nežiūrint valdžios grasinimo suturėt išvežimą bet kokių reikmenų į Italiją.

WASHINGTON. — Amerikos užsienių reikalų sekretorius C. Hull, pasišaukęs Italijos ambasadorių A. Rosso, stengėsi įkalbėt Italijai taikytis su Ethiopija.

IŠRANDAVOJIMAI

Pasirandavoja 6 kambariai. Yra visi įtaisymai, šiltas vanduo, elektra ir gasas. Kambariai galima matyt bile laiku diena ir vakare. Kreipkitės sekamai: 525 Warwick St., Brooklyn, N. Y.

(223-225)

VISOKIAS KNYGAS
Lietuvių ir Anglų Kalba
APIE ŠEIMYNINĮ IR LYTINĮ GYVENIMĄ
Kurias Dr. Kaškiaučius savo prakalbose pataria visiems įsigyti, galite gauti čia nurodytu adresu.
Klauskite informacijų apie knygų vardus ir kainas; atsakymui įdėkite stampas.
J. BARKUS,
111-40—128th St.,
So. Ozone Park, N. Y.

CHARLES UP TO-DATE BARBER SHOP
K. Degutis Savininkas
PASIDABINKITE
Visi ir visos kviečiami atsilankyti į šią naują vietą. Susipažinkite ir pasidabinkite savo plaukus ar veidą.
100 Union Ave., Brooklyn
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.

Telefonas: Evergreen 7-7770
PAUL GUSTAS
LIETUVIS GRABORIUS
Senai dirbas graborystės profesijoje ir Brooklyno apielinkėj plačiai žinomas. Tik dabar atidarė savo ofisą ir patarnauja balsamavimu ir palaidojimu mirusių.
Veltui Chapel Šermenim
Parsamdo automobilius šermenims, vestuvėms, krikštynoms ir kitokioms parėms
Šaukite dieną ar naktį
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

LORIMER RESTAURANT
LIETUVIŲ VALGYKLA
Visokių Rūšių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku Taipgi ir Amerikonišku Stiliumi. Sykį Atsilankę Persitikrinsit
417 Lorimer Street, Brooklyn, "Laisvės" Name
SAVININKAI J. P. MARČIUKAI

Notary Public Tel. STagg 2-5043
MATHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
Laisnuotas Graborius
660 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai.
Nuliūdimo valandoj, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Tel. STagg 2-3438
Įsteigta 1861
PASKOLOS
M. Bruckheimer's Sons, Inc.
Augščiausios paskolos Brooklyne ant
DAIMANTŲ
LAIKRODŽIŲ
BRANGAKMENIŲ ir
KAILIŲ—FURS
705 GRAND STREET
14th St. Subway, 2 blokai
BROOKLYN, N. Y.
Grand and Metropolitan Ave. karai priveža.

FOTOGRAFAS
JONAS STOKES
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipgi atmaliavoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., kamp. Broadway ir Stone Ave., tarpe Eastern Parkway ir Chauncey stočių BMT Line.
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Glenmore 5-6191

Telephone Stagg 2-4409
A. Radzevičius
LIETUVIS GRABORIUS
(Undertaker)
Vedu šermenis ir palaidoju tinkamai ir už prieinamą kainą
Parsamdau automobilius vestuvėm, parėm, krikštynom ir kitokiem reikalam.
402 Metropolitan Ave.
(Arti Marcy Avenue)
Brooklyn, N. Y.

Telephone: Evergreen 7-0072
DR. I. COHN
Specialistas ant Operacijų ir gydyme
Ausų, Akių ir Gerklės
OFISO VALANDOS
nuo 11 iki 1 dienomis
nuo 5 iki 7 vakarais
Sekmadieniai nuo 11 iki 1
84 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.

Tel. Stagg 2-0783 NOTARY
Night Tel. Juniper 5-4912 PUBLIC
Juozas Levanda
(LEVANDAUSKAS)
GRABORIUS
Patarnauju visiems be skirtumo. Parsamdau automobilius kiekvienam reikale. Kainos žemos.
Ateikite ir persitikrinkite
107 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.

ROBERT LIPTON

Įstaiga Susižiedavimams, Vestuvėms ir Kitokiems Įvykiams
Dovanos
Specialiai Žemos Kainos Vedybių ir Susižeidavimo Žiedų
Setų $10.00 ir augštyn.
Specialė nuolaida, kurie ateis su šiuo laikraščiu.
Robert Lipton
701 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
Bet. Graham & Manhattan Aves.

Telephone, EVergreen 8-9770
J. GARŠVA
Graborius (Undertaker)
Laidotuvių Direktorius
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams
231 Bedford Avenue
BROOKLYN. N. Y.

Sergančių Vyrų ir Moterų Chroniškos Ligos Gydomos

Gydoma Kraujo Nenormalumai, Odos Išbėrimai, Nervų Ligos, Bendras Nusilpimas, Nervų Jėgos išeikvojimai, Katariniai ir Chroniški Skauduliai, Skilvio ir Žarnų Ligos, Mėšlažarnės Ligos, Hemorrhoidai, Nervų Įdegimas ir Įsisenėję Reumatiški nesveikumai, Sciatikos (kojų didžiųjų nervų), Nosies, Gerklės, Plaučių, Kvėpuojamųjų Būdų nesveikumai, Inkstų Ligos, ir kitos Vyrų ir Moterų ligos gydomos greitai ir su patenkinančiomis pasekmėmis; o jeigu jūs turite kokį sau nesuprantamą nesveikumą, ateikite su pasitikėjimu pas mane pasitarti.
Kraujo Tyrimai, Laboratoriniai Išbandymai, X-spinduliai, Serumų ir Čiepų Įleidimai
MANO KAINOS YRA PRIEINAMOS
Pasitarimas ir Ištyrimas Veltui
DR. L. ZINS
110 East 16 St., N. Y.
Įsisteigęs virš 25 metai;
Tarp 4th Ave ir Irving Pl.
NEW YORK
Valandos—9 A. M. iki 8 P. M.
O sekmadieniais 9 iki 3 P. M.
MES KALBAME LIETUVIŠKAI

Dr. HERMAN MENDLOWITZ
Praneša visuomenei, jog jis atsidaro savo ofisą
WILLIAMSBURGHE:
252 Berry St., Brooklyn, N. Y.
arti Grand Street
Telefonas Evergreen 8-10494
Ofiso valandos nuo 1 iki 4 kasdien, Seredomis ir Subatomis nuo 6 iki 7:30 val. vakarais.
NEDĖLIOMIS
Nuo 10 iki 12 val. iš ryto
FLATBUSH OFISAS
2220 Avenue J
Kampas E. 23rd St.